

DRAUGAS

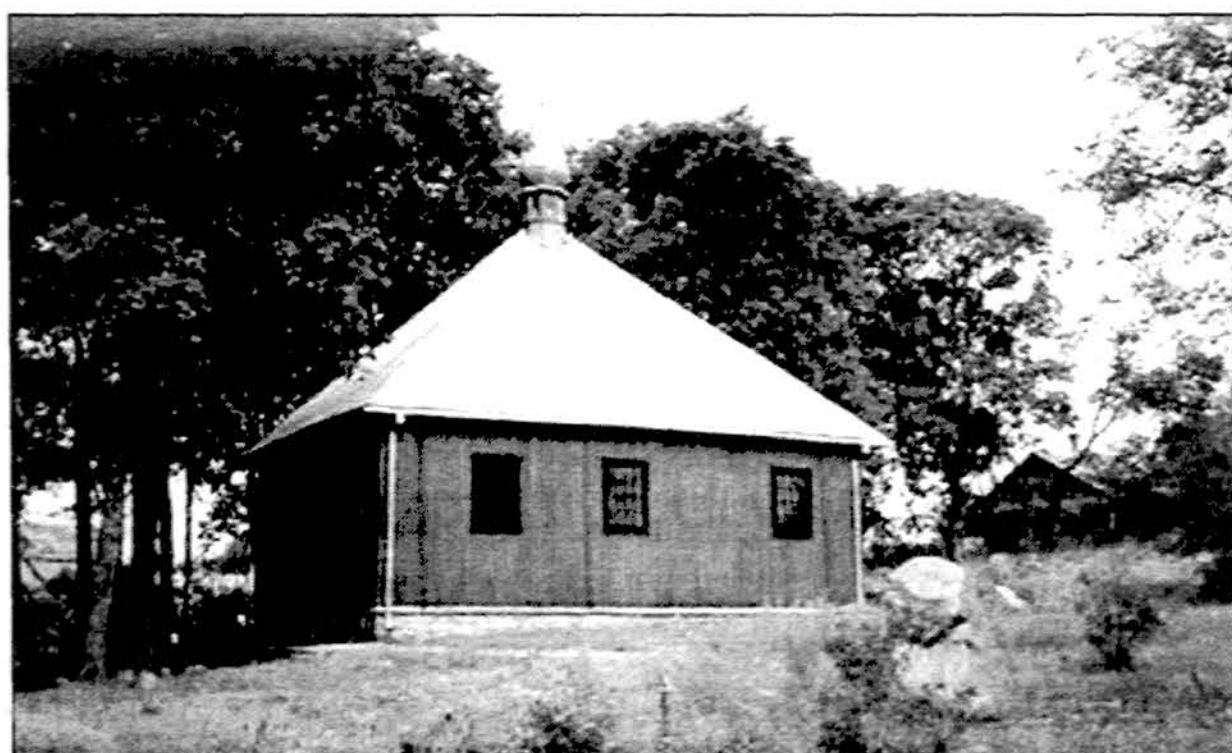
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, VASARIO - FEBRUARY 9, 2006

Vol. XCVII Nr. 27

Musulmonų pyktį surežisavo Rusija?

Ši Keturiasdešimties totorių kaime stovinti mečetė yra viena iš nedaugelio išlikusių tokio tipo statinių Lietuvoje.

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — musulmoniškojo pasaulio įniršį sukėlusios bei smurtą išprovokavusios Muhammad karikatūros — Rusijos

režisūra, mano Lietuvos politologas. „Mes ne kartą, gyvendami Vidurio Europoje, esame susidūrę su panašiomis vadinamosios 'aktyvkos'

(KGB veikimo priemonė — red.) praktinės realizacijos formomis. Kai kalbame apie karikatūras, kurios pasirodė Danijoje, galime suvokti, kad ta pati režisūra palietė ir Vakarų Europą. Tai reiškia, kad viena valstybė nemoka ir nenori užmiršti įžeidimų, — sakė Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Raimundas Lopata.

Jis priminė čečėnų kovotojų pasiuntinio Achmed Zakajev istoriją, kai 2002 metais danų teisėjai atsisakė jį išduoti Rusijai.

„Šiame kontekste galime prisiminti tai, ką ne kartą, ypač pastaruoju metu, yra pabrėžęs tos valstybės vadovas, kuris sakė: „Mes prisimename tuos, kurie gerbia mus, kai mes esame sunkioje padėtyje ir niekada nepamiršime tų, kurie mūsų negerbia“, — kalbėjo R. Lopata.

Vakarų Europos žiniasklaidoje išspausdintos islamo religijos pra-

našą Muhammad pašėpiančios karikatūros iššaukė neramumus Sirijoje ir Libane, kurie iššaugo į smurto proveržį.

Lietuvos musulmonai taip pat nusprendė tyliai protestuoti prieš Europoje spausdinamas pranašą Muhammad pašėpiančias karikatūras.

Lietuvos musulmonų sunitų dvasinio centro Muftiato valdybos pirmininkas Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Lietuvių telkiniuose.
Vis dėl tų paveikslėlių...
Lietuvą valdo ne tauta,
o siauri interesai.
Kredito įstaigų veiklos
Lietuvoje 2005 m.
apžvalga.
Fotografai žymių pastatų
užkulisiuose.
Atgimė dr. Vinco
Kudirkos smuikas.
Arvydo Baryso meilė —
Lietuva.
Anglų kalbos pamokėlė.
Vasario 16-osios šventė.

Valiutų santykis
1 USD — 2.884 LT
1 EUR — 3.452 LT

Vyriausybė remia ir užsienio lietuvių studijas

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Vyriausybė nusprendė iš valstybės biudžeto lėšų remti ir užsienio tautiečių studijas Lietuvoje.

Valstybė jiems žada užtikrinti paramą, kuri sieks nuo 125 iki 375 litų.

Tai trečiadienį nuspręsta Vyriausybės posėdyje.

Parama bus skiriama lietuvių kilmės užsieniečiams, turintiems lietuvių kilmę patvirtinantį pažymėjimą, studijuojantiems Lietuvos aukštosiose mokyklose, atsižvelgus į

jų studijų rezultatus ir materialinę padėtį

Paramą žadama suteikti ir Lietuvos mokytojams, dėstytojams, kultūros ir meno darbuotojams, išvykstantiems į užsienio šalis dirbti lietuvių švietimo, kultūros įstaigose, aukštųjų mokyklų lituanistikos ar baltistikos centruose ir lietuvių bendruomenėse, kur jiems bus mokamas atlyginimas už jų suteiktas paslaugas. Be to, skiriamos išmokos kelionės draudimo, vizų gavimo ir kelionės išlaidoms padengti.

Jūreivis nesirgo paukščių gripu

Klaipėdos uostas

Eltos nuotr.

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Klaipėdoje mirusio indo jūreivio kraujo mėginių tyrimo preliminarūs rezultatai atmeta prielaidas, kad vyras sirgo paukščių gripu.

Tai sakė Lietuvos AIDS centro laboratorijos vedėjas Algirdas Griškevičius.

„Išankstiniai tyrimo rezultatai rodo, kad mirusiojo jūreivio kraujyje nerasta kvėpavimo ligų, tarp jų gripo, paragripo, gripo A (kurio grupei priklauso paukščių gripas) ir B, sukelėjų, — sakė jis.

Skrodimą atlikę medikai nustatė, kad tiesioginė jūreivio mirties priežastis buvo miokardo infarktas.

Pirminė diagnozė, jog indų jūreivis Shaikh Rafikue galėjo sirgti paukščių gripu, Klaipėdos greitosios medicinos pagalbos stotis antradienį atšaukė, pakeitusi ją į mažiau konkrečią „biologinės mirties“ diagnozę.

Su Liberijos vėliava plaukiojancio krovininio laivo „Ocean Wind“ igulos narys mirė pirmadienį greitosios medicinos pagalbos automobilyje. Mirusį jūrininką į lavoninę atgabėnė Greitosios medicinos pagalbos stoties medikai pareiškė, kad indas galėjo sirgti paukščių gripu.

Paskelbti Vyriausybės meno premijų laureatai

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Ministrų kabinetas 13 menininkų ir kultūros veikėjų skyrė Vyriausybės kultūros ir meno premijas.

Už nuopelnus Lietuvos kultūrai ir menui premijos paskirtos aktorei Gražinai Balandytei-Čygienei, poetui Algimantui Baltakiui, muziejininkui Romualdai Budriui, fotomenininkui Vitalijui Butyrinui, aktorui Vytautui Grigoliui, dailininkei Irenai Teresei Guobienei, rašytojui Eugenijui Ignatavičiui, dainininkei Juditai Leitaitėi, kompozitoriui Giedriui Kuprevičiui, pianistei Mūzai Rubackytei, dirigentui Vytautui Viržoniui, kino režisieriui Arūnui Žebriūnui.

Laureatus iš 28 pasiūlytų kandidatų atrinko Vyriausybės kultūros ir meno premijų komisija, kurios pirmininkas yra poetas Justinas Marcinkevičius.

„Šeštadienį planuojame surengti ir premijų įteikimo ceremoniją, — sakė premjero patarėjas Vilnius Kavaliauskas.

„Šiomet siekiame, kad patys meno pasaulio atstovai spręstų apie savo kolegas. Būtent todėl komisija sudaryta iš aukščiausiais vertinamų menininkų. Labai džiaugiamės komisijos darbu, kadangi svarstymo metu kiekvienos meno šakos atstovas turėjo ką pasakyti, — sakė V. Kavaliauskas.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-08-06

February 9, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604 PERIODICALS
S63 P4 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830
#:#:#

LIETUVIŲ TELKINIAI

WAUKEGAN/LAKE COUNTY, IL

KAS GIRDĖTI MŪSŲ
APYLINKĖJE?

Istorija prisiminus...

Pirmieji lietuviai Waukegan apylinkėse ėmė kurtis dar 19 a. pabaigoje. Apie 1835-sius dabartinis Waukegan miestas, tuo metu dar kaimas, buvo vadinamas „Waukegance Patawattamiekai“ arba „Little Fort“ — mažoji tvirtovė. Pirmasis lietuvis atėjo pėsčias iš Čikagos 1891 m. Netrukus į šias vietas atkeliavo daugiau mūsų tautiečių ir jie čia sėkmingai pradėjo kurtis, nes Waukegan darbo užteko visiems. 1896 m. buvo įsteigta Šv. Baltramiejaus lietuvių parapija. 1912 m. pastatyta mūrinė mokykla. Prie lietuviškos parapijos veikė Šventųjų Baltramiejaus, Juozapo ir Antano draugijos, kurios buvo įkūrusios svetainę, pavadintą Lietuvių auditorija. Joje po II pasaulinio karo atvykę lietuviai tremtiniai sueidavo pabendrauti, pabūti kartu lietuviškoje aplinkoje.

Ir šiandien šiose šiaurinėse Illinois apylinkėse gyvena nemažai lietuvių. Jie visi susijungę į Waukegan-Lake County Lietuvių Bendruomenę, kurią šiuo metu sudaro daug šeimų, tarpusavyje gražiai sugyvenančių ir bendraujančių, rengiančių susitikimus, lietuviškas šventes ir kitus tradicinius lietuviškus renginius.

GLM — mūsų pamaina

GLM — tai šeštadieninė Gedimino lituanistinė mokykla, kuri sėkmingai šioje lietuviškoje apylinkėje gyvuoja jau ketvirtus metus. Šiomet mokyklą lanko 60 lietuviukų iš aplinkinių ir net tolimesnių apylinkių. Mokykla savo patalpų neturi, jas nuomoja iš Libertyville Civic Center, kuris yra 135 W. Church St. Libertyville, pačiame miestelio centre, prie pat Milwaukee Avenue (Route 21). Išaugo ir mokytojų kolektyvas. Turime 10 gerų mokytojų, kurie nuširdžiai dirba, mokydami mūsų mažuosius ir lietuvių kalbos gramatikos, Lietuvos istorijos, geografijos, tautinių šokių, dainų, lietuviškų tradicijų ir papročių, o svarbiausia — meilės mūsų tėvynei ir savo protėvių žemei. Mokytojų kolektyvui ir mokyklai vadovauja direktorė Irena

Rutkauskienė, puiki pedagogė ir nusipelnusi tautinių šokių mokytoja iš Panevėžio. Kiekvienais metais mokiniai pamini Vėlines, uždegdami žvakutę mirusiųjų atminimui. Kalėdos visada laukiama šventė, ne tik mokyklos mokiniams. Kiekvienais metais GLM mokinius bei visus apylinkės lietuvių vaikučius aplanko šaunus ir dosnus Kalėdų senelis su gausiomis dovanomis. Mokiniai jam paruošia gražią programėlę: šoka, dainuoja, mena mįsles, deklamuoja eilėraščius. Šiais metais į Kalėdų šventę susirinko kaip niekada daug vaikučių, jų tėvelių, močiukių ir senelių. Įvyko didelis ir gražus renginys, kuris sutraukė apie 200 dalyvių ir svečių.

Mokykla išsilaiko savarankiškai iš mokesčio už mokslą, o taip pat Lietuvių fondo, Švietimo tarybos paramos ir nuolatinės Waukegan-Lake County apylinkės lietuvių finansinės pagalbos. Mokyklą paremia ir pavieniai apylinkės lietuviai bei atskiri verslininkai. Šiuo metu GLM mokiniai jau pradėjo ruošti Vasario 16-osios šventei, kurioje atliks gražią programėlę. Šis jaunas lietuviškas atžalynas — mūsų pamaina. Ateikite pažūrėti mūsų mokinių atliekamos meninės programos specialiai ruošiamos šių metų Lietuvos valstybės atkūrimo — Vasario 16-osios šventei.

Tęsiamą prasminga veikla

Nors jau praėjo daugiau nei 100 metų nuo Waukegan lietuviškos parapijos įkūrimo ir daugiau nei 50 metų nuo II pasaulinio karo tremtinių veiklos pradžios, Waukegan-Lake County lietuvių apylinkės veikla išlieka ir toliau prasminga. Waukegan lietuviai ir toliau lieka lietuviybės tvirtovė šiaurinio Illinois žemėje.

Šiuo metu apylinkės veiklą koordinuoja 11-os asmenų valdyba, susidaranti iš 3 — senbūvių ir 8 — naujai atvykusiųjų. Apylinkės pirmininku šiais metais išrinktas Dainius Skripkauskas, jam padeda du pavaduotojai: Angelė Kavakienė ir Algis Marcinkevičius. Apylinkė 4 kartus per metus leidžia savo žiniaraštį su reklamų puslapiais. Norintieji gauti žiniaraštį arba jame

Gedimino lituanistinės mokyklos mokiniai atlieka Kalėdų eglutės programą.

reklamuotis, gali skambinti redakcijos tel. 847-623-7927. Besidomintys plačiau apylinkės veikla, daugiau informacijos ras apylinkės internetinėje svetainėje www.waukegan-lakecountyilb.org Kviečiame apsilankyti joje.

Naujoji valdyba jau suruošė tradicinį rudens pokylį, kuriame pagerbė tautinių šokių grupę „Klumpė“, pernai šventusių savo įsikūrimo 25 m. jubiliejų. Atlikta nemažai ir kitų gražių darbų, tačiau pagrindinis naujosios valdybos dėmesys šiuo metu sutelktas į artėjančią Vasario 16-osios šventę. Ši visiems mums brangi šventė Waukegan-Lake County lietuviams vyks vasario 26 d., sekmadienį, 2:30 val. p.p., erdvioje Greenbelt Cultural Center salėje, 1215 Green Bay Road, North Chicago (2 blokai nuo Waukegan, IL). Centras yra gražiam draustinyje, kur daug vietos ir automobiliams pastatyti, ir net pasivaikščioti gamtoje, esant geram orui.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas šiais metais bus visų mūsų gerbiamas Gediminas Damašius — apylinkėje gerai pažįstamas, veiklus visuomenininkas, JAV LB Tarybos narys ir mūsų apylinkės išdininkas, nenuilstantis sporto entuziastas ir renginių organizatorius. Valdybos nariai rinks solidarumo mokesť ir Vasario 16-osios aukas, skirtas lietuvių JAV išlaikyti.

Meninėje programoje dalyvaus, ką tik iš Lietuvos atvykusi, jaunutė, bet labai talentinga pianistė Sondrita Beinartytė, daugelio tarptautinių konkursų Europoje laureatė ir prizininė, o taip pat jau ketverius metus sėkmingai veikiančios Gedimino lituanistinės mokyklos moksleiviai.

Minėjimui pasibaigus, vyks šeimyniškas dalyvių pabendravimas. Norintieji galės pasmaguriauti lie-

tuvišku maistu, kurį šiais metais gamins Chicago „Lithuanian Plaza Bakery & Deli“ šeimnininkės. Kavutę, arbatėlę bei sausainėlius parūpins apylinkės valdyba.

Šventės komiteto organizatoriai maloniai kviečia apylinkės jaunuo-menę, vyresniusius ir apylinkės naujakurius gausiai dalyvauti šventiniame valstybės atkūrimo — Vasario 16-osios minėjime, kad jame gausiai susirinkę galėtume pasijusti viena didele lietuviška šeima. Tad, mielieji, atminkime, kad š.m. vasario 26 dieną visų šiaurės Illinois lietuvių keliai susieina Vasario 16-osios šventėje.

Elena Skališienė
Violeta Rutkauskienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$120.00.
Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
Draugas — 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pošto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00
• 3 mėn. \$45.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00
• 3 mėn. \$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)
Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu
Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Tik šeštadienio laida oro paštu
Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu
Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiilkti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

Tautinių šokių grupė „Klumpė“.

LIETUVĄ VALDO NE TAUTA, O SIAURI INTERESAI?

Kai viename internetiniame portale atsirado nauja rubrika „Kas valdo Lietuvą?“, net nekilo abejonių, kad ši rubrika būtina ir savaime suprantama, nes nebegalima taikstyti su amoralia politika ir valdininkijos savivale, ir būtina viską vadinti tikraisiais vardais bei imtis priemonių (pradžioje — viešumo), kad demokratinę santvarką puolančios virusai bent jau nebeplistų, o ilgainiui būtų pašalinami veiksmingo priešnuodžio. Tačiau ar iš tiesų suprantamas ir pateisinamas taip formuluojamas klausimas 16-uosius demokratijos metus skaičiuojančioje valstybėje?

Turėti atsakymą į klausimą „Kas valdo Lietuvą“ privalėtų bet kuris 16 metų sulaukęs ir įgijęs teisę į Lietuvos piliečio pasą jaunuolis. Užtenka paskaityti pirmuosius mūsų Konstitucijos straipsnius ir, atrodo, viskas bus aišku: aukščiausia valdžia (suverenitetas) priklauso tautai, ji įgyvendinama per demokratiškai išrinktus savo atstovus.

Nepriklausomybės šventės akivaizdoje darosi liūdna ir apmaudu reginti, kai Konstitucijoje taip aiškiai ir paprastai pateiktas atsakymas į minėtą klausimą, o realybėje yra visai kitaip. Kalbant apibendrintai galima teigti, kad Lietuvą visgi valdo siauri ir tautai neatstovaujantys interesai.

Visagalė žiniasklaida?

Kovojant su nukrypimais nuo mūsų Konstitucijoje įtvirtintų normų, vienas tikslas tarsi realizuojamas: žiniasklaidoje netrūksta viešumo, kurio dėka bene kasdien sužinome liūdinančių faktų apie demokratiškai išrinktųjų tautos atstovų su morale prasilenkiančiais veiksmais ir elgesiu, tačiau susiduriame su liūdesį pakeičiančia dar didesne nelaimė — nevilting, kai akivaizdžios problemos nesprenžiamos, nenorimos spręsti ir egzistuojantys amoralumo pavyzdžiai tampa precedentsais rastis dar „išmoningesniems“ pasityčiojimams iš tautos ir valstybės. Susikompromitavę pareigūnai toliau užima aukščiausius postus bei padedami vis daugiau svorio ir reikšmės įgaunančių viešųjų ryšių įmantrybių, tampa ne tik „nekalta“, bet susikuria nuskriaustųjų, aukų ar net didvyrių įvaizdžius. Tenka pripažinti, kad, deja, „viešumas“ šioje situacijoje ne išeitis (nors normalios santvarkos valstybėje to turėtų pakakti), būtini ir veiksmai, o ne vien jų imitacijos. Juolab, kad ir tą „viešumą“ skleidžiančios priemonės toli gražu nėra nepriklausomos ir, norint prisikapstyti iki tiesos bei objektyvumo, būtų nemaža ką nuveikti.

Ar suverenitetas = interesai?

Tačiau grįžkime prie to, ką šiame rašinyje įsivardinome atsakymu į klausimą „kas valdo Lietuvą?“, nors ir prasilenkiančiu su Konstitucija, tačiau labiau artimu tikrovei — interesų. Pats interesas tikrai nėra nieko blogo, jei iš tiesų tai yra valstybinės ir daugumos interesas. Tokiu atveju jis beveik tampa Konstitucijoje įvardinto tautos suvereniteto sinonimu, tačiau kai tautos įgaliojimai atstovai visuomeninius ir valstybinius interesus pakeičia asmeniniais, paversdami juos siaurais ir pragmatiniais, ir taip kaskart po kiekvienų rinkimų, vadinasi, kažkas

mūsų valstybės teisinėje sąrangoje yra keistina bei tobulintina iš esmės.

Neįmanomos lažybos iš garbės

Dabartinės politinės sistemos kai kurios sudedamosios detalės iš tiesų akivaizdžiai kenkia politinei sistemai. Štai kad ir galimybė susipinanti politikos ir verslo interesams. Kol politinės partijos ir politikus gali remti įvairios suinteresuotos verslo struktūros, tol nereikia tikėtis, kad politika tarnaus ir atstovaus valstybiniams tautos interesams — politikai tokiomis sąlygomis tampa verslo įrankiais ir siaurų interesų atstovais. Reikia būti dideliems naivuoliams, manant, kad J. Borisov surengė išpuodingą rinkiminę kampaniją R. Paksui ir sukišo milijonines pinigines sumas vien iš didelės meilės Lietuvai. Žmonės, kurie nori iš tikro kam nors padėti ir kažką paremti, paprastai renka prasmingas paramas vaikų namams, neįgaliesiems ar kitokiems likimo nuskriaustiesiems asmenims. O partijų ar politikų rėmimas — tai paprasčiausi mainai, sandoriai ir beveik jau viešos finansinės eilutės įmonių buhalterijose. Taigi politika tampa verslo investicijų sritimi. Net nekyla abejonių ir galiu drąsiai lažintis, kad šios kadencijos Seimas būtų visiškai kitokios sudėties, jei kandidatai ir politinės partijos būtų konkuravusios be verslo pinigų pagalbos. Dar labiau neabejoju, kad ta kitokia Seimo sudėtis nebūtų linksminusi Lietuvos įvairių skandalų gausa, nesibaigiančiomis komisijomis ir nesuvokimu, ką Seimas turi veikti. Drąsiai galiu eiti su bet kuriuo iš politinės tarybos ketveriukės lažybų iš garbės, kad iš esmės (nes simboliškai šį tą pakeitus) sutvarkius politinių partijų finansavimą, suradus valios rinkimines kampanijas iš „šou“ paversti solidžia idėjų ir programų konkurencija — palaipsniui dingtų įvairios tautos depresijos, ketinimai braukti metus iš atminties, visuomenė pagaliau imtų pasitikėti tuo, ką išrenka. Deja, blogiausia, kad ta provokacija su lažybomis net neįvyktų: valdantieji puikiai supranta, kad ryžimasis tokiam žingsniui — tai kaip su kirviu per šaką, ant kurios sėdi.

Mindaugas Lingė
Lietuvos krikščionių demokratų
jaunimo sekcijos pirmininkas

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Vis dėl tų piešinukų...

Vadinkime tai nesusišnekėjimu — giliu sprūdžiu tarp Rytų ir Vakarų kultūrų, kai vakariečiai (šiuo atveju — daugiausia Europa) negali suprasti musulmonų pykčio ir keršto dėl kelių valstybių laikraščiuose išspausdintų piešinukų, vadindami tai eiline išsireiškimo laisvės privilegija, o Arabų pasaulis — aukščiausiu islamo religijos įžeidimu. Tačiau iš tos adatos šį kartą priskaldytas pavojingas vežimas, kuris jau sprogo riaušėmis, ugnigomis demonstracijomis ir net pareikalavo gyvybės aukų. Kas žino, kaip ir kada viskas baigsis, kai Europos laikraščiai prie tų sprogmenų statinės nuolat brauko degtukus, tarytum tyčia kaitindami ir taip įkaitusią padėtį.

Viskas prasidėjo palyginti seniai — pernai spalio 30 d., kai vienas nežymus Danijos laikraštis išspausdino 12 šaržų, pašiepiančių pranašą Mahammad. Ar kas tuomet į piešinukus atkreipė dėmesį, neaišku, tačiau visai nesuprantama, dėl ko š.m. sausio mėnesį juos persispausdino Norvegijos laikraštis, o vasario 1 d. piešinukai jau pasirodė Prancūzijos, Vokietijos, Italijos ir Ispanijos spaudoje. Kol kas Lietuvos žiniasklaida dar šiuo būdu nepradėjo ginti savo „laisvės“.

Politiniai šaržai ypač įprasti Amerikoje — be jų neapsieina nei vienas laikraštis. Kartais žymūs valstybės žmonės ar rinktieji valdžios pareigūnai pavaizduojami tikrai nepatraukliai, tačiau dėl to niekas per daug nesijaudina (bent viešai neprotestuoja, kad dar labiau į save neatkreiptų dėmesio). Musulmonų pasaulyje apskritai nepriimta piešiniais ar kitu būdu vaizduoti pranašą Mahammad — tai laikoma jo ir islamo įžeidimu. Iš čia ir kyla įsitikinimas, kad europiečiai iš esmės nekenčia musulmonų, o neapykanta šiuo būdu išreiškia spaudoje.

Kitų valstybių laikraščiai, persispausdinę šaržus, teigia ginantys spaudos laisvės neliečiamybę, teisę išreikšti įvairias nuomones, nors jos kai kam ir nepatinka, kai ką galbūt net įžeidžia. Daug kartų ši „išsireiškimo laisvė“ žiniasklaidoje

buvo nukreipta ir prieš krikščionis, pašiepiant pačius šventčiausius jų įsitikinimus, tačiau protestai prieš tokius nukrypimus nuo gero skonio paprastai būdavo išreiškiami tik žodžiu ar raštu: niekas nedegindavo spaudos rūmų, nedaužydavo redakcijų langų ir negrasindavo nužudysią redaktorius.

Musulmonų pyktis, atrodo, neturi ribų — juo toliau, tuo riaušės didėja: deginamos Danijos, Švedijos, Ispanijos ir kitų „nusikaltusių“ kraštų vėliavos, padegamos ambasados ir pasmerkiami vakariečiai apskritai. Kol kas Amerika išvengė tiesiogio musulmonų keršto, tuoj po piešinių išspausdinimo pasmerkdamą tokį neapgalvotą laikraščių elgesį. Galbūt Vašingtono greitas atsiliepimas ir atkirtis saugiai Europos žiniasklaidai nesunkiai suprantamas, prisimimus, kad neseniai Baltieji rūmai turėjo nemažai aiškintis dėl „netyčia“ paskleistos informacijos apie valdžios slaptųjų tarnybų „operacijas, kovojant su terorizmu“.

Kai kurie Arabų pasaulio vadai Europos žiniasklaidos elgesį pavadino naujo „kryžiaus karo“ pradžia, nesantaikos tarp musulmonų ir krikščionių kiršinimu. Tokie tvirtinimai, be abejo, neturi pagrindo, tačiau su islamo išpažinėjais visgi reikėtų elgtis atsargiau, ypač po Hamas laimėjimų Palestinoje, Irano pasipūtėliško nesiskaitymo su Jungtinių Tautų pageidavimu atsisakyti brandolinių medžiagų gamybos, tebesiaučiančiu sukilėlių smurtu Irake, nesėkmėmis Afganistane ir kitur. Savo „teises į laisvą spaudą“ galima ginti ir kiek taikesniais, ne taip pavojingais būdais.

Beje, Iranas jau pradėjo savo „spaudos laisvės“ kampaniją, spausdindamas šaržus, nukreiptus prieš žydus: viename piešinyje Anna Frank vaizduojama lovoje su Hitleriu, kuris jai pataria tą „susitikimą“ įsirašyti į dienoraštį. Vašingtonas šį „meną“ griežtai pasmerkė, bet, anot vieno musulmono diplomato, „Anna Frank nebuvo šventoji, o Mahammad mums yra už vis šventčiausias — jį pašiepti, tai įžeisti visus musulmonus“.

Amerikos lietuvių žiniasklaidos atstovai š. m. vasario 3 d. Lietuvos Respublikos generaliniame konsulate Čikagoje apdovanojimų nusipelnusiems JAV lietuviams įteikimo proga. Iš kairės: L. Tautkuvienė, A. Stempuzienė, D. Kliorytė, LR prezidentas V. Adamkus, L. Apanavičienė, A. Reneckis, V. Ragauskaitė, M. Majauskas ir V. Radžius.

Indrės Tijūnėlienės nuotrauka

FOTOGRAFAS ŽYMIŲ PASTATŲ UŽKULISIUOSE

MONIKA BONČKUTĖ

Sena tiesa, kad paprastai apie gerą fotografą sakoma: „mat, koks landus“. Net fiziškai fotografai turi išskirtinę išvaizdą, palyginus su kitų profesijų atstovais. Dažnas fotografas būna vidutinio ar nedidelio ūgio, šiek tiek pakumpęs, žvitriomis akimis, su akiniais. (Tiesa, kitokie fiziniai duomenys praverčia spaudos fotografams – čia neretai praverčia didelis ūgis, nes svarbu pirmam pagauti geidžiamo objekto judesį. Štai vienas mano pažįstamas mažaugis žvitriaakis fotografas–menininkas, gavęs pasiūlymą dirbti spaudoje – atsisakė: „Kur aš ten mažas būdamas su jais pasistumdysiu, juk ten reikia nuolat kovoti kaip krepšinyje dėl kamuolio...“).

Juokas juokais, tačiau olandų fotografas Jan Theun van Rees lan-

dumo svarbą kasdieniame fotografo darbe supranta tiesiogiai: pradžioje buvęs tiesiog architektūrą fotografuojantis menininkas, ilgainiui pamėgo „landžioti“ po fotografuojamus pastatus. Taip jo dėmesys nuo pastatų išorės nukrypo net ne į jų interjerą, bet į tą tuštumą tarp vidaus ir išorės, apie kurią reta kas apskritai susimąsto. Su savo 40 svarų sveriančiu šveicarišku „Sinar“ fotoaparatu jis kurį laiką sėkmingai šniukštino po Nyderlandų žymiausių pastatus, įskaitant Rijksmuseum bei Stedelijk Museum. Rezultatas – dešimtys nuotraukų, kuriose – paprastam architektūros mėgėjui ar pastatų fotografui neprieinamos (labai neerdvios) erdvės: visokie užkaboriai, tarpai tarp dvigubų sienų, ertmės tarp kupulų bei altorių „užnugariai“.

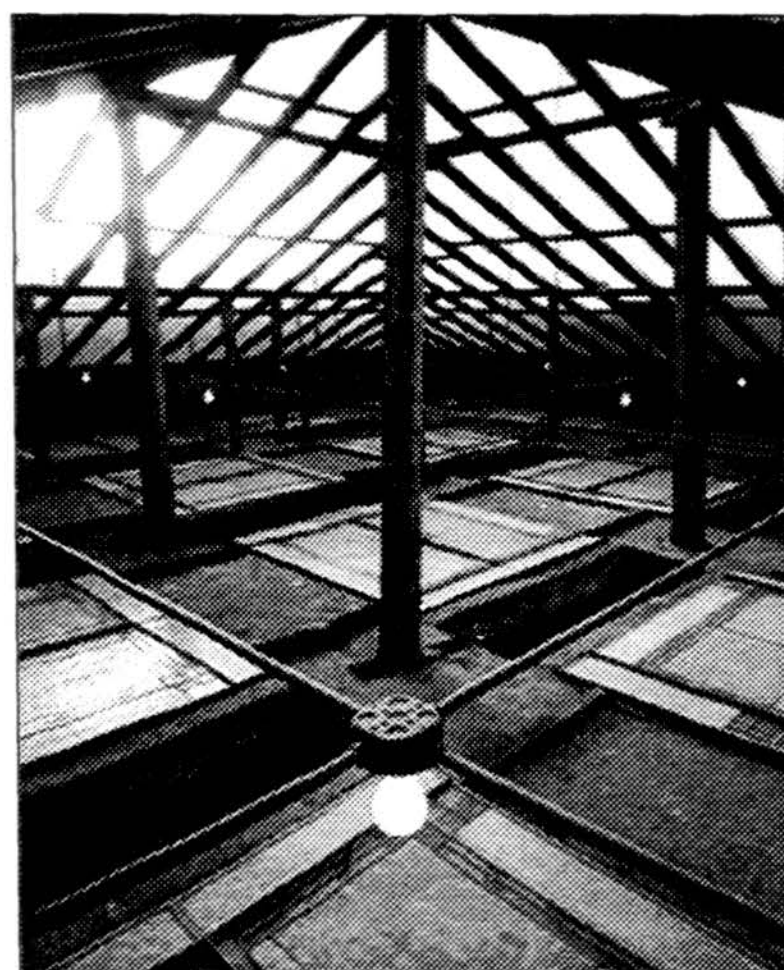
Ilgainiui J. van Rees šis „landžiojimo“ pomėgis taip patiko, kad jis tapo vienu pirmųjų pasaulyje architektūros fotografu, išimtinai besidominčiu tik tokiais objektais. Pirmą kartą Čikagoje apsilankęs 2002 m., tuo metu dar dėstytojaudamas Central College (Iowa), menininkas susižavėjo Frank Lloyd Wright suprojektuota Unity Temple (875 Lake Street, Oak Park, IL), o vėliau – ir Cultural Center pastatu. Fotografas nusprendė, kad šiuose pastatuose – daug neatrastų erdvių, kurias būtų ypač įdomu fotografuoti. Taip gimė iki kovo 19 dienos Chicago Cultural Center (78 E. Washington) bei Unity Temp-

le veikiančios J. van Rees parodos: „Building Dreams in the Bookbinder's Room“ bei „The Hidden World of the Unity Temple“.

Abiejose parodose – didelio formato nuotraukos, kuriose autorius užfiksavo mažai kam prieinamas ar mažai ką dominančias dviejų reikšmingų Čikagai pastatų erdves. Paroda Cultural Center taip pat yra ir užuomina į tai, kad dabartinis kultūros centras kadaise buvo svarbiausia miesto biblioteka (iš čia ir parodos pavadinimas). Fotografuodamas pastato slėpinius, J. van Rees daugiausia susitelkė ties dviem vitražiniais kupolais – vienu, esančiu Preston Bradley Hall, bei kitu, gaubiančiu Grand Army of the Republic Rotunda. Kaip teigia pats fotografas, jis į aplinką žvelgia taip, tarsi jo galvoje būtų įmontuotas Rentgeno aparatas. Pasivaikščiojęs po Cultural Center jis netruko suprasti, kad tarp horizontalių lubų ir kupolo aukščiausiojo taško privalo būti ertmė, į kurią jis įsikraustė su visu savo milžinišku aparatu. Taip gimė vienos gražiausių parodos nuotraukų.

Beje, fotografijų autorius pasabrėžė, kad Cultural Center pastatas ne veltui turi tiek keistų ertmių bei tamsių pakampių: menininkas savo kailių patyrė, jog pastatas suprojektuotas taip, kad jame nesunku pasiklysti.

Šiek tiek kitaip atsitiko su Unity Temple. Iš pirmo žvilgsnio J. van Rees pasirodė, kad minimalistinis

bei ekonomišką F. Lloyd Wright kūrinys greičiausiai neturi beveik jokių paslėptų erdvių. Tačiau, atidžiau patyrinęs pastatą, menininkas aptiko vietų, į kurias jam pavyko įsibrauti save bei savo kamerą. Tais atvejais, kai plyšiai ar tarpai tarp sienų per maži, kad būtų galima fotografuoti jų vidų, J. van Rees įsispraudė į juos nugarą ir fotografavo atviras bažnyčios erdves iš suspaustos, įremintos erdvės perspektyvą.

Meno kritikai J. van Rees darbams yra prigalvoję visokių interpretacijų: nuo postmodernizmo konceptualizmo iki Sigmund Freud psichoanalizės taikymo. Akivaizdus vienas, kad darbai – „žiūrisi“, o sugebėjimas rasti savitą žiūrėjimo perspektyvą nesikišant į objekto struktūrą ir jo fiziškai nekeičiant – tai jau nemažas pasiekimas vaizduojamuosiuose menuose.

ATGIMĖ DR. V. KUDIRKOS SMUIKAS

Sibiro tremtinys mokytojas Stasys Ankevičius, vienas iš dr. V. Kudirkos klėtelės – muziejaus kūrėjų, 1980 m. surado dr. V. Kudirkos smuiką. Mokytojas S. Ankevičius ištyrė, kad po dr. V. Kudirkos mirties iš varžytinių buvo parduoti asmeniniai daktaro daiktai. Marijampolietis studentas Bliūdžius įsigijo smuiką, o violončelę kažkoks studentas medikas iš šiaurės Lietuvos. Knygelėje „Varpo aidas ir Paežerių“ S. Ankevičius pateikia šią smuiko istoriją: „Baigęs studijas Bliūdžius dirbo Pilviškiuose gydyto-

ju, o 1941 metais kartu su kitais Lietuvos inteligentais atsidūrė Sibire. Dr. V. Kudirkos smuikas pateko Vilkaviškio gydytojo Kauno globon, o 1944 m. šiam pasitraukus į Vakarus, smuikas liko tarnui Barkauskui. Pastarojo smuikas nedomino, be to, jau buvo užmiršta kieno jis. 1980 m. Osvaldas Kaptainis, buvęs vilkaviškietis, po to – sibirietis, o grįžęs iš Sibiro – griškabūdielis, atvyko į Vilkaviškį pasisvečiuoti. Čia jam į rankas pateko apleistas, apiręs smuikas. Jam patiko apatinė smuiko klevo lenta. „Turi būti geras smuikas“, – pagalvojo. Ėmė ieškoti vizitinės fabriko kortelės ir vietoj jos rado viduje įrašą – Dr. V. Kudirka. „Tai dr. V. Kudirkos smuikas“, – nudžiugo. Tačiau namo su radiniu nevažiavo, o nutarė dar aplankyti Kudirkos Naumiestyje gyvenančią Markačių šeimą, su kuria bendravo tremtyje. Čia ir pasižiūrėję savo radiniu, apie kurį ir aš tuoj sužinojau, mat Markatienė – mano pažįstama, žinanti ką man reiškia su dr. V. Kudirka bent kiek susietas daiktėlis, o čia gi smuikas! Gavęs iš Markačių O. Kaptainio

adresą, nuvykau į Griškabūdį ir mainais į naują gavau seną, suirusį be stygų, brangiausią muziejui eksponatą. Dirbau daug, ilgai ir kantriai, kol smuikas prabilo“.

2002 metais po mokytojo S. Ankevičiaus mirties, jo sūnus Algirdas smuiką, kaip muziejaus eksponatą, perdavė krašto muziejui. 2004 metais restauravo vilnietis, smuikų meistras Janas Soltanovičius. Meistras J. Soltanovičius instrumento išorės nekeitė tik perlakavo, atnaujino ir sutvirtino vidų. „Jis neturėjo jokių defektų, dėl kurių nebūtų galima groti. Jautėsi, kad pagrindinė beda, jog smuikas buvo traukuotas, paveiktas temperatūros pokyčių, taisytas nekvalifikuotų meistrų“, – pasakojo smuikų meistras. Atradęs smuiką meistras nufotografavo viduje buvusį įrašą, liudijantį jo priklausomybę dr. V. Kudirkai. Į muziejų grąžintą smuiką išbandęs muzikos mokytojas G. Audriulionis sakė, jog jis skamba švelniai.

Smuiko restauratorius J. Soltanovičius yra restauravęs įžymių muzikantų, Rostropovičiaus vio-

Prie dr. V. Kudirkos smuiko Paežerių dvaro rūmuose (iš kairės): žurnalistė Aldona Žemaitytė ir viešnia iš Čikagos Gintarė Kižytė. K. Inkratos nuotr.

lončelę, pats yra pagaminęs 24 smuikus. Pasak meistro, dr. V. Kudirkos smuikas, tai 19 a. pabaigos meistrų instrumentas, kuriuo galėjo būti sustyguota ir pirmą kartą sugrota „Tautinė giesmė“.

Lėšų smuiko restauravimui skyrė Amerikos lietuviai, Vilkaviškio savivaldybė. Dr. V. Kudirkos smuikas eksponuojamas Paežerių dvaro rūmų ovalinėje salėje.

Antanas Žilinskas
muziejaus direktorius

Janas Soltanovičius su restauruotu dr. V. Kudirkos smuiku. K. Inkratos nuotr.

Margumynai

MOKESČIAMS SKAIČIUOTI REIKIA
SPECIALAUS KOMPIUTERIO

Turtingiausias pasaulio žmogus, „Microsoft“ įkūrėjas Bill Gates sakė, kad JAV mokesčių tarnyba dėl išskirtinio sąskaitų dydžio jo finansinius duomenis priversta saugoti specialiaame kompiuteryje. „Mano duomenys apie mokesčius turi būti saugomi specialiaame kompiuteryje, nes jų paprasti kompiuteriai negali susidoroti su tokio dydžio skaičiais. Todėl nuolat gaunu laiškelius, kuriuose rašoma, kad kažko neapmokėjau, kai iš tikrųjų visi duomenys yra kitame kompiuteryje. Tada jie siunčia man kitą laišką, kuriuo atsiprašoma, teigiama, kad

jie labai gailisi išsiuntę man priminimą, kuris yra klaidingas”, — sakė B. Gates per „Microsoft“ konferenciją Lisabonoje (Portugalija).

Paskutiniajame paskelbtame žurnalo „Forbes“ turčių sąrašė B. Gates turtai vertinami 47 mlrd. JAV dolerių.

Praėjusį mėnesį žurnalas „Time“ B. Gates, jo žmoną Melinda ir roko žvaigždę Bono pavadino 2005 metų žmonėmis už jų labdarinę veiklą ir aktyvumą siekiant sumažinti skurdą visame pasaulyje bei pagerinti vaikų sveikatą. Bill ir Melinda Gates fonde yra 29 mlrd. dolerių — tai pats didžiausias labdaros fondas pasaulyje. BNS

SAUSKELNĖS SUAUGUSIEMS

Kinijoje smarkiai padidėjo suaugusiems skirtų sauskelnių paklausa, nes milijonai šios šalies gyventojų pasiryžę iškelti maratonines keliones geležinkelio, kad tik galėtų pabūti su šeimomis. Kelionių, kurių trukmė gali siekti 30 valandų, metu rasti laisvą tualetą prigrūstuose traukiniuose dažnai būna neįmanoma.

Kai kuriuose prekybos centruose registruojamas 50 proc. sauskelnių pardavimų padidėjimas nuo sausio 14 dienos, kai prasidėjo kelionių sezonas. Kasdien prigrūstuose Kinijos traukiniuose, kurie nuo vieno miesto iki kito važiuoja vėžio greitumu, keliauja iki keturių milijonų žmonių. Kelionių trukmė, važiuojant iš Harbin, esančio šalies šiaurės

rytuose, iki Kunming, gali siekti net 30 valandų.

Geležinkelio stotyse bilietų į traukinius parduodama dukart daugiau nei yra sėdimų vietų. Keliautojai susirango ant grindų, miega bagažo lentynose ir valandų valandas sėdi tualetuose.

Trisdešimtmetė Li Tingting iš Beijing į namus, esančius Centrinėje Hunan provincijos dalyje, praėjusiais metais sugebėjo atvažiuoti dėl to, kad traukiniui stabtelėjus vienoje stotelėje, ji skubiai nulėkė į viešąjį tualetą. „Perlipau per daugybę žmonių, bet visos vietos buvo užimtos. Patikrinau visus tualetus. Kitais metais nusipirkau sauskelnę”, — sakė ji. BNS

JŪROS LYGIS IR TOLIAU KILS

Jūros lygis šimtmetyje turėtų pakilti apie 30 centimetrų, rašoma Australijos mokslininkų atliktame tyrime. Australijos mokslininkai nustatė, kad nuo 1870 m. iki 2004 m. jūros lygis pakilo 19,5 centimetro, daugiausia — per pastaruosius 50 metų.

Pasak mokslininkų, tai reiškia, kad ateityje spartės paplūdimių ero-

zija, o salose įsikūrusios valstybės kentės nuo potvynių.

1997 m. pasirašytame Kyoto protokole pramoninės šalys įsipareigojo iki 2008–2012 metų, lyginant su 1990 m. lygiu, 5 proc. sumažinti į atmosferą išmetamų dujų kiekį. Tačiau JAV ir Australija nesutiko prisijungti prie sutarties.

BNS

DRAUS DĖVĖTI DŽINSUS

Nusivylusi tuo, kad paaugliams nepavyks iškiepyti suvokimo apie skonį, Australijos valdžia nusprendė griebtis jėgos. Nuo kitų metų Vakarų Australijos valstijoje visiems valstybinių mokyklų moksleiviams bus uždrausta dėvėti džinsus ir kitus drabužius iš džinsinio audinio.

Kaip teigia švietimo ministrė Liliana Ravlich, džinsai — laisvalaikio drabužis, ir klasėje jiems ne vieta. „Aš noriu, kad moksleiviai mokykloje būtų apsirengę deramai ir būtų pasiruošę susikaupti darbe, kuris jų laukia, o ne suktų sau galvą dėl paskutinio mados klyksmo, — pareiškė ji. — Mano nuomone, uniforma neblaškys jų dėmesio, kaip tai daro džinsai. Mes neketiname valstybinių mokyklų moksleiviams įsakyti dėvėti kaklaraištį ir švarką, tačiau mes manome, kad, uždraudę džinsus, mes galėsime pakoreguoti jų išvaizdą”.

Australijos pedagogai ne vieniši šioje kovoje su paauglių mada. Italijos kolegos griebiasi už galvų

matydamai madingas kelnės, karančias ant klubų ir galinčias bet kada nusmukti, tačiau vyriausybė dar nesiima priimti jokių nutarimų.

Draudimo pažeidejus ketinama bausti ypatingomis priemonėmis. Kad ir kaip būtų apsirengę, jiems nepavyks išsisukti nuo pamokų, o štai į mokyklos sporto aikšteles jiems įeiti nebus galima. Be to, nepaklusnūs mokiniai negalės kartu su klase keliauti į ekskursiją ir apskritai dalyvauti bet kokiuose užklasinuose renginiuose.

Manoma, kad žodis „džinsai“ kilęs iš Italijos miesto Genua pavadinimo. Taip kadaise buvo vadinas audinys, iš kurio Genuas jūreiviams buvo siuvami drabužiai. XIX amžiuje stiprios, neplyštančios kelnės Amerikoje tapo populiarios tarp aukso ieškotojų. Siekdamas patenkinti vis didėjančią tokių drabužių paklausą, Leiba (o vėliau — Levis Štraus „išrado“ gana šiuolaikiškai atrodančius džinsus.

BNS

Atsirado motoriniai laivai, greitlaiviai (jet boats), drąsesnieji skrodė tarpeklių net vienvietėse baidarėse, o pramuštgalviai plaukė net visai be laivelio, tik laikydamiesi kariškų neopreno medžiagos pagalvių (float devices). Statant Glen Canyon užtvanką kilo didelis ginčas tarp užtvankos statytojų ir įvairių gamtos apsaugos organizacijų, (Sierra Club, ir pan.) įsikišo valdžia, ir šiandien upės keliones pro Grand Canyon tarpeklių grietį tvarko Nacionalinių parkų departamentas. Kiekvieną sezoną leidžiama tik labai ribotas ekskursijų skaičius. Motoriniai laivai uždrausti. Ką ekskursijos dalyviai atsiveža, tą ir turi išsivežti, nes nieko negalima paleisti į upę, nei palikti krante. Buvo keistas vaizdas, kol pripratome, kai kiekviename sustojime nakčiai laivo įgula tuojau ant kranto, kiek nuošaliau, įrengdavo nešiojamą būdelę-tualetą, kurį iš ryto rūpestingai pakraudavo atgal į laivą.

Colorado upė, prasidėjusi kalnuose, per visą savo ilgį nukrenta net 10,000 pėdų, kol įteka į Kalifornijos įlanką. Bet kas mums visiems padarė didelį išpuolį, tai staigus upės vagos pradinis kritimas ir dar staigesnis upės krantų aukštėjimas bei upės slėnio susiaurėjimas. Praplaukiant netolimą Marble Canyon tarpeklių, upės krantų viršūnės buvo jau apie bent 2,000 pėdų virš upės vandens lygio.

Mark mums pasakojo kaip tuometinis garsusis nutrūktgalvis Evel Knievel 1971 metais planavo savo motociklu peršokti Colorado upės vieną siauresnį tarpeklių, bet turėjo pasitenkinti bandyti panašų šuolį per 314 mylias platumo Snake upės (1,040 mylių ilgumo) tarpeklių netoli Twin Falls, Idaho valstijoje. Knievel pritaikė prie savo motociklo garu varomą raketą, kuri turėjo jį perskraidinti į kitą pusę. Bandymas įvyko 1974 metais, motociklo parašutai atsiskleidė per anksti, ir pats Knievel nusileido, visai nesusižeidęs, tiesiai į apačioje putojančią upę.

Pirmieji slenksčiai

Praplaukę kelis gana nežymius slenksčius išgirdome keistą ošimą, lyg ir duslų vis garsėjantį vandens šniokštimą. Kažkas panašaus į Niagara krioklių garsą. Supratome, kad artėjame prie

COLORADO UPE PER
GRAND CANYON
ALEKSAS VITKUS

Nr. 4

pirmo rimto upės slenksčio — Badger (barsukas) Creek Rapids. Už kokių dešimt minučių išvydome ir pirmas purvinai pilkas putas, už kurių upė jau staiga dingo, jos nebebuvo matyti. Randy ir jo kolega Mark sustabdė abu laivus prie išsikišusios iš vandens uolos, ir labai rūpestingai apžiūrino visą galimybes, kaip sėkmingai pereiti per šitą pirmą tikrai grėsmingą slenkstį. Įgulos vyrai tikrino irklus ir jų užraktus, vandens sėmimo kibirus, kaip gerai prišti visi maišai ir virvės. Nors ir neperšlampamuose maišuose, bet ir mes su rūpėsčiu žiūrėjome į savo fotoaparatus ir „filmų atsargas”. Aklinai užsisėgėme visas kišenes. Mums pagaliau paaikškino, kad kapitonas vis dėlto bandys plaukti, nes niekas nenorėjo aplenksti slenkstį, velkant laivus apie 200 jardų smėlėtu ir stipriai akmenuotu krantu. Mus padrasinti jie priminė, kad Badger Creek Rapids senatorius Robert Kennedy buvo kadaise praplaukęs ir visai be laivelio! Ne labai norėjau tuo tikėti.

Pasirinkęs iš upėje esančių medžių šašų vieną rąstą, Randy paleido jį pasroviui, ir akylai stebėjo jo tėkmę. Iš to galutinai nusprendė, kur būtų mažiausiai pavojinga bandyti perplaukti pro šį slenkstį. Pirmasis laivas plaukė be bėdos, o mūsų laivas pirmiau kažkaip atsimušė į didelę bangą, pateko į su-

kūrį, iš kurio ištrūkti pavyko tik po keliolika sekundžių trukusios kapitono kovos. Išplaukęs į ramų vandenį, aiškiai su palengvėjusia širdimi, Randy staiga užtraukė:

„We shall gather by the river,
the beautiful, the beautiful river
that flows from the throne of the Lord”

Praplaukėme pro tarpeklio kalkakmenines sienas, kurios vietose yra taip vandens nuzulintos, kad atrodo kaip tikras granitas. Už mylios Randy mums rodė ant sienos paminklinę lentą, pažymint, kad čia praplaukė Frank Brown, kažkokios geležinkelio bendrovės prezidentas, ieškodamas geros vietos praveisti geležinkelį. Po penkių dienų, valčiai apsivertus, jis nuskendo upėje. Praplaukėme ir vadinamuosius 21-os mylios slenksčius jau su didesniu pasitikėjimu, bet ir su nemažėjančiu entuziazmu. Vadinasi, esame nuplaukę 21 mylią nuo Lees Ferry.

Diena po kitos

Taip slenka dienos, ir mes vidutiniškai praplaukdavom 15–20 mylių per dieną. Ore mus lydi paukščiai, iš kurių aš moku atskirti tik varnas ir ką Randy vadina „wren”. Retkarčiais pamatome pelėdų, stirnų, kalnų ozių, ir net kojotų. Bus daugiau.

Kas pusryčiams — gal „Eggs Benedict”?

Premjero ir V. Uspaskicho ginče prezidentas — už A. Brazauską

Prezidento Valdo Adamkaus (k) ir premjero Algirdo Brazausko susitikimas.
Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Darbo partijos vadovo ir premjero konflikte dėl Europos Sąjungos paramos prezidentas Valdas Adamkus stojo ministro pirmininko pusėn — šalies vadovas mano, kad ES lėšų skirstymą turi kontroliuoti Finansų ministerija.

Tuo tarpu Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas norėtų, kad paramos paskirstymo kontrolė būtų patikėta dar kelioms ministerijoms, tarp jų — „darbiečių“ valdomai Ūkio ministerijai.

Premjeras žurnalistams pripažino, kad šio klausimo aptarimas užėmė daugiausia laiko maždaug pusantros valandos trukusiame pokalbyje su prezidentu.

„Finansų ministerijos vaidmuo

struktūrinių sanglaudos fondų panaudojimo srityje turi būti aiškiai fiksuotas ir, mūsų supratimu, tai turi daryti Finansų ministerija kaip vyriausioji institucija valstybėje. Džiaugiuosi, kad prezidentas gerai supranta šį reikalą“, — pabrėžė A. Brazauskas.

Tikėtina, kad Lietuvai per septynerius metus — 2007 m.—2013 m. — iš ES teks 20 mlrd. litų. Šalis kasmet gaus 56 proc. lėšų daugiau nei jai vidutiniškai yra skiriama 2004–2006 metų laikotarpiu.

Tai buvo pirmasis A. Brazausko ir V. Adamkaus susitikimas pastarajam grįžus po atostogų Meksikoje, į kurias šalies vadovas išvyko sausio 14-ąją. Į Lietuvą šalies vadovas grįžo antradienį vakare.

Laisvė uždarbiautojams — iššūkis verslui

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Šalies ekonomistai ir verslininkai ragina stabdyti emigracijos srautą.

Tvirtinama, kad stingant darbo jėgos apribojamos šalies plėtros galimybės, bei išpėja tausoti savus darbuotojus, nes išvežti pigesnių iš Rytų veikiausiai nepavyks, trečiadienį rašo dienraštis „Lietuvos žinios“.

Tuo tarpu valdininkai abejoja, ar atvertos Europos Sąjungos (ES) senbuvų darbo rinkos durys padidins uždarbiautojų srautą.

Pasak Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės sekretoriaus Rimanto Kairelio, tikėtina, kad darbo jėgą iš Lietuvos netrukus išsileis Suomija, Vokietija dėl ekonominės šalies krizės taip pasielgs tik po septynerių metų, o visos kitos ES

šalys senbuvės darbo jėgą iš naujų sąjungos narių turi išsileisti iki 2011 metų.

Tačiau, jo teigimu, dėl to uždarbiautojų srautas neturėtų didėti, o Didžioji Britanija ir Airija dar iki įstojimo į ES tarp darbo ieškančių lietuvių buvo populiarūs, tad tie, kas ketino vykti į šias valstybes, jau išvyko.

„Nord/LB“ prezidento patarėjas Vadimas Titarenka tvirtina, kad darbo užmokesčiui Lietuvoje yra kur didėti, nes mūsų valstybėje jis septynis kartus mažesnis negu Vokietijoje ir šešiskart mažesnis nei Didžiojoje Britanijoje.

Pasak V. Titarenkos, dėl mažėjančios darbo jėgos pasiūlos, mažėja ir šalies plėtros galimybės.

Sportas

* Atvirajame Latvijos jaunių dziudo čempionate tris apdovanojimus iškovojo Lietuvos jaunieji sportininkai. Čempionu svorio kategorijoje iki 46 kg tapo bei aukso medalį pelnė Vyktas Varkulis. Sidabro apdovanojimu tenkinosi Šarūnas Petrikas (50 kg), o bronzą atiteko Mariui Postnovui (55 kg). Dar du Lietuvos sportininkai — Laurynas Cegelskis ir Goras Barsagianas — svorio kategorijoje iki 73 kg pasidalijo penktąją-šeštąją vietas.

* Penkiolikta pralaimėjimą iš eilės Lietuvos moterų krepšinio lygos (LMKL) reguliariojo sezono rungtynėse patyrė Klaipėdos

„Lemminkainen“ krepšininkės, namuose 71:83 turėjusios pripažinti iš penktosios vietos į ketvirtąją pakilusios Kauno „LKKA-Kaunas“ (19 tšk.) komandos pranašumą. 26 taškus nugalėtojoms pelnė Rasa Žemantauskaitė, 19 — Irma Raugaitė, 18 — Jurga Budrytė.

* NHL reguliariojo sezono rungtynės Dainiaus Zubraus Washington „Capitals“ komanda namuose 0:5 pralaimėjo Florida „Panthers“ komandai. Lietuvis per 20 žaidimo minučių 7 kartus metė į svečių vartus. Tris įvarčius nugalėtojoms pelnė ir vieną rezultatyvų perdavimą atliko Jon Sim.

Musulmonų pyktį surežisavo Rusija?

Atkelta iš 1 psl.

muftijus Romualdas Krinickis sakė, kad Lietuvos musulmonai su pusantro milijardo musulmonų protestuoja prieš Vakarų Europoje pasirodžiusias skandalingas karikatūras pranašo Muhammad atžvilgiu.

„Manau, kad religinių jausmų įžeidinėjimas, ar tai būtų krikščionių, ar musulmonų, ar kitų konfesijų atstovų, yra nepriimtinas dalykas. Belieka apgailestauti, kad po skandalingų karikatūrų publikacijų solidarumą su skriaudžiamaisiais, o ne su skriaudžiančiaisiais, jau išreiškė daugelis kitų šalių krikščionių ir nekrikščionių bažnyčių atstovai, bet tik ne pas mus, Lietuvoje“, — kalbėjo R. Krinickis.

Tačiau Lietuvos musulmonų vadovas teigė nepateisinąs jo kolegų rengiamų išpuolių. Anot jo, būtų užtekę surengti taikius piketus prie Danijos ambasadų.

Nerimstant aistroms dėl karikatūrų skandalo, Seimo narys Algis Kasėda pasiūlė suaukšti neeilinį Nacionalinio saugumo ir gynybos bei Užsienio reikalų komitetų posėdį.

Nuolat procesus Lietuvoje ir užsienyje stebintys Valstybės saugumo departamento pareigūnai pranešė, kad negauta nerimą keliančių signalų, tačiau neatsakingos kalbos ar publikacijos gali sukelti vienos ar kitos visuomenės grupės nepasitenkinimą.

„Mūsų žiniomis, musulmonų bendruomenė Lietuvoje smerkia bet kokius smurtinius aktus, bet gana dažnai įvairiose bendruomenėse pasitaiko pavienių radikalių pažiūrų asmenų“, — teigė VSD pareigūnas.

„Laimei, šiuo metu mūsų centre yra vos keli musulmonai“, — sakė Pabradės užsieniečių registracijos centro Apsaugos skyriaus viršininkas Rimantas Budrys.

Apie neramumus pasaulyje centre guvenantis vienas Afganistano ir du Pakistano piliečiai sužino iš televizijos, nes nuo ekranų nesitraukia visą dieną. „Jeigu musulmonų centre būtų daugiau, gal ir kiltų protesto akcijų po jų dažnų diskusijų“, — teigė R. Budrys.

Ramu ir Ruklos pabėgėlių priėmimo centre. Direktoriaus pavaduotojas Albinas Noreika sakė nepastebėjęs jokios musulmonų reakcijos į pasaulyje vykstančius įvykius.

Vyriausiasis muftijus R. Krinickis sakė turįs vilčių, kad Lietuvoje bus išvengta išpuolių.

„Tačiau yra gana radikaliai nusiteikusių musulmonų iš Artimųjų Rytų. Jie nėra Lietuvos piliečiai, ir joks Musulmonų dvasinis centras jiems nėra autoritetinga institucija“, — pastebėjo R. Krinickis.

Baltarusių uždaryta mokykla supriešino dvi Lietuvos ministerijas

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Skleisti demokratiją Baltarusijoje užsimojusiems politikams iškilo netikėtų kliūčių — paskutiniu Europos diktatoriumi vadinamo Baltarusijos prezidento Aleksandr Lukašenka režimas 2004 metais uždarė Europos humanitarinį universitetą, todėl aukštąją mokyklą baltarusių studentams buvo ketinama įsteigti Lietuvoje.

Tam pritarė ir Lietuvos Vyriausybė. Tačiau Švietimo ir mokslo ministerija bei jai pavaldžios institucijos netikėtai ėmė priešintis tokiam projektui.

Šiai ministerijai pavaldus Studijų kokybės ir vertinimo centras pasiūlykė grupę žinovų, kurie paskelbė, kad tokio universiteto Lietuvoje steigti nereikėtų.

Po tokių išvadų savo sprendimus atidėjo ir kai kurios aukštojo mokslo savivaldos institucijos.

Europos humanitarinis universitetas Minske atsirado 1992 metais. Šią nevyriausybinę aukštojo mokslo įstaigą įkūrė žymūs Baltarusijos mokslo, kultūros bei visuomenės veikėjai, jos veiklą rėmė tarptautiniai labdaros fondai.

Sulaukęs tarptautinio pripažini-

mo universitetas užpernai A. Lukašenka nurodymu buvo panaikintas. Tais pačiais metais Lietuvos valdžia ir Europos Komisija sutarė, kad būtų sukurta viešoji įstaiga, kuri rūpintųsi jo atkūrimu.

Universiteto veiklą apsiėmė finansuoti Europos Taryba bei Šiaurės šalių taryba. Skaityti paskaitas ketino žinomi Baltarusijos, Lietuvos ir Vakarų Europos mokslininkai.

Mykolo Romerio universitetas pažadėjo suteikti pastogę. Planuota, kad šioje aukštojoje mokykloje studijuojantys baltarusiai studentai rengtųsi savo šalyje diegti demokratijos ir europietiškos kultūros principus.

Tačiau, dienraščio teigimu, šie planai nepadarė jokio išpūdzio Studijų kokybės vertinimo centro pasiūlytai grupei, kuriai vadovavo vadovos specialistas Nerijus Pačesa.

Specialistų teigimu, aukštojo mokslo institucijoje turėtų būti susitelkiama ne į politiką, o į mokymosi procesą. Išvadų autoriams taip pat kilo abejonių dėl būsimų dėstytojų kvalifikacijos.

Žinovų grupės pateiktas išvadas jau svarstė Universiteto komisija, tačiau sprendimas dėl naujo universiteto nepriimtas.

Smunkant Darbo partijos vertinimams, jos gretos retėja

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Daugiausia vietų Seime turinti valdančioji Darbo partija (DP) praranda ne tik vertinimus, bet ir narius.

Kaip informavo laikinai DP Jonišio skyriui vadovaujantis Kęstutis Mačiulis, 41 skyriaus narys įteikė prašymus juos išbraukti iš partijos gretų.

Tokių gali būti ir daugiau — iš viso Jonišio skyriui gresia netekti apie 60 narių.

Darbo partija ir toliau išlieka populiariausia politinė jėga Lietuvoje, tačiau jos vertinimas pastaruoju metu ženkliai sumažėjo.

Sausį Darbo partijos populiarumas, palyginti su gruodžio mėnesio visuomenės nuomonės tyrimų rezultatais, sumažėjo beveik 6 procentiniais punktais — nuo 25.1 proc. iki 19.3 proc.

Darbo partija skelbiasi turinti daugiau nei 14,000 narių.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

C. King laidotuvėse kalbėtojai kritikavo G. W. Bush

Lithonia, vasario 8 d. („Reuters"/BNS) — Antradienį per pirmosios JAV pilietinių teisių judėjimo aktyvistės Coretta Scott King laidotuvės kalbėję asmenys naudojo prezidento George W. Bush dalyvavimą, kad pakritikuotų jo politiką.

Jimmy Carter, vienas iš keturių kalbėjusių prezidentų, per šešias valandas trukusias pamaldas, kalbas ir giesmes, skirtas Nobelio taikos premijos laureato Martin Luther King, nužudyto 1968 metais, našlei, piktinosi G. W. Bush slapto pasiklausymo programa.

10,000 laidotuvių dalyvių taip pat klausėsi pilietinių teisių vadovo pastoriaus Joseph Lowery, kuris King pavadino kovotoja už rasių lygybę, tačiau pažėrė kandžių replikų apie G. W. Bush administracijos politiką Irake ir sveikatos apsaugą.

78 metų C. S. King mirė sausio 30 dieną nuo kiaušidžių vėžio komplikacijų. Jos laidotuvės, įvykusios baptistų bažnyčioje Georgia valstijos Lithonia mieste, pritraukė politikus, pramogų pasaulio atstovus ir JAV pilietinių teisių bendruomenę išsiaiškinti, „kas yra kas“.

Ji buvo palaidota šalia savo vyro, Martin Luther King jaunesniojo, Centre už nesmurtinius socialinius pokyčius, kurį ji įsteigė netoliese esančioje Atlantoje.

Tuo metu, kai Washington diskutuoja apie G. W. Bush sprendimo klausytis ryšiais su „al Qaeda“ itariamų amerikiečių pokalbių teisėtumą, J. Carter sulaukė audringų plojimų, paminėjęs federalines pastangas prieš kelis dešimtmečius šnipinėti pačius C. ir L. King.

„Jiems buvo sunku užsitikrinti, kad nebūtų pažeistos jų pilietinės teisės. Jie buvo tapę slapto vyriausybės pasiklausymo ir kitokio sekimo objektais“, — pažymėjo J. Carter.

Buvęs prezidentas Bill Clinton, populiarus tarp pagrindinės krypties pilietinių teisių vadovų, užsiminė apie savo žmonos, New York de-

mokratų senatorės Hillary Rodham Clinton, kuri stovėjo šalia jo šypso-damasi, kandidatavimą į prezidentus.

J. Lowery, anksčiau vadovavęs Pietinės krikščionių vadovybės konferencijai, kurią M. L. King padėjo įsteigti 1957 metais, C. S. King garbei perskaitė žaismingą eilėraštį, kuriame tiesiogiai prakalbo apie G. W. Bush pradėtą karą Irake.

„Mes žinome, kad tenai nebuvo masinio naikinimo ginklų / Tačiau Coretta ir mes žinome, kad čionai esama blogo vadovavimo ginklų / Milijonai be sveikatos draudimo. Klesti skurdas. Milijardai karui, bet skurstantiems — nieko“, — sakė J. Lowery.

Klausytojai pratrūko ploti atsistoję. Iš karto po šių žodžių G. W. Bush reakcijos per televiziją nesimatė, tačiau po to, kai J. Lowery baigė savo kalbą, G. W. Bush buvo nusi-teikęs linksmiai.

G. W. Busho tėvas George Bush, kuris buvo ketvirtasis laidotuvėse dalyvavęs JAV prezidentas, pamėgino išsklaidyti įtampą prisimindamas savo paties prezidentavimo metais įvykusius susitikimus su J. Lowery ir paskelbė rezultatą: „Lowery 21, Bush 3 — tai nebuvo sąžininga“.

Laidotuvėse, kurios buvo vadinamos viso C. S. King gyvenimo iš-kilmėmis, koncertavo Stevie Wonder ir Michael Bolton, o atliekant kvi-kurias C. S. King pamėgtas giesmes, tarp jų „Amazing Grace“, prisijungė visi gedėtojai.

C. S. King dukterė Bernice, kuri yra dvasininkė, pasakė pagiriamąją kalbą, kurioje apie savo motiną teigė: „Ji buvo ne tik nacionalinė figūra, ji buvo pasaulinė vadovė“.

1927 metų balandžio 27 dieną Alabama valstijoje gimusi Coretta Scott King pilietinių teisių judėjime neturėjo didelio vaidmens, kol 1968 metų balandžio 4 dieną Memphis mieste nebuvo nušautas jos vyras, baptistų dvasininkas.

lėtų visi eilėje laukę rinkėjai.

Kur nebuvo elektros, žmonės balsavo šviečiant žvakėmis. Haiti, kuriame gyvena 8.5 mln. žmonių, yra skurdžiausia valstybė abiejose Amerikos žemynuose, nors kažkada buvo didžiausias brangakmenis kolonijinės Prancūzijos karūnoje.

Oficialūs rinkimų rezultatai gali paaiškėti tik po kelių dienų.

JAV vyriausybė sakė, kad Haiti rinkimai atrodo „gana sėkmingi“, ir pažadėjo dirbti su būsimuoju prezidentu, kad ir kas juo būtų išrinktas.

R. Preval, kurio populiarumas, kaip rodė apklausos, yra gerokai didesnis už jo varžovų, reikia daugiau kaip 50-ies proc. balsų, kad nebūtų rengiamas antrasis rinkimų ratas. Jo pagrindiniai varžovai yra verslininkas Charles Baker ir Leslie Manigat, kuris 1988 metais kelis mėnesius buvo prezidentu ir kuris buvo nuverstas per karinį perversmą.

Iš viso kandidatų buvo 33.

EUROPA

PRAHA

Europos Sąjungos (ES) prekybos komisaras Peter Mandelson ragina 15 senųjų ES narių drąsiai su-tikti problemas, susijusias su dešimčia naujų narių, ypač su laisvu darbo jėgos judėjimu ir paslaugų sektoriumi. „Būkite drąsūs. Džiaukimės galimybėmis, kurias plėtra užtikrina visiems europiečiams“, — teigė jis ir išpėjo, kad „Europai gre-sia nukrypimas nuo atvirumo ir po-pulizmo plitimas“. P. Mandelson pa-ragino ES valstybes narses sekti Di-džiosios Britanijos pavyzdžiu ir iš-leisti darbininkus iš naujų valstybių narių.

VARŠUVA

Lenkijoje ši itin atšiauri žiema pridarė daug rūpesčių statybinin-kams, policininkams ir kelininkams, o antradienį dienraštis „Zycie War-szawy“ pavadino „griūvančių stogų diena“. Visoje Lenkijoje smarkiai pa-snigus, nuo susikaupusio sniego svo-rio iğriuvo net penkių sandėlių sto-gai. Šalies pietuose esančiame Zab-rze mieste iğriuvo nenaudoto pavil-jono stogas, bet žmonės nenuken-tėjo. Nuo sniego svorio pradėjo trū-kinėti prekybos centro Javorzn sie-nos. Keli šimtai žmonių apimti pa-nikos bėgo iš prekybos centro; jis bus kuriam laikui uždarytas. Mažiau nei prieš dvi savaites Lenkijos pietuose esančiame Chożov iğriuvus apsnig-tam parodų paviljono stogui žuvo 63 žmonės.

BRATISLAVA

Slovakijos vyriausybė trečiadie-nį pritarė pasiūlymui sutrumpinti jos kadenciją ir birželio 17 dieną, tri-mis mėnesiais anksčiau, surengti pirmalaikius rinkimus. Premjeras Mikulaš Dzurinda surengti pirma-laikius rinkimus pasiūlė po to, kai pirmadienį iš jo centro dešiniųjų mi-nistrų kabineto pasitraukė mažes-nioji koalicijos partnerė. Tai nebuvo pirmasis pasitraukimas, ir premjero pozicijos parlamente dar labiau

pablogėjo. Visuomenės apklausos ro-do, kad slovakai po aštuonerius me-tus trukusių M. Dzurinda liberalių ekonominių reformų, dėl kurių Slo-vakija galėjo įstoti į Europos Sąjun-gą ir tapo užsienio investuotojams patrauklia šalimi, balsuos už kai-riuosius.

MINSKAS

Lenkija trečiadienį pavadino kaltinimus, kad jos diplomatai Minske šnipinėja, susijusiais su ko-vo 19 dieną vykšančiais prezidento rinkimais Baltarusijoje, kurios val-džia kritikuoja Vakarų už opozicijos rėmimą. Antradienį Valstybės sau-gumo komiteto (VSK) darbuotojas, kurio pavardė nebuvo nurodyta, pa-reiškė, kad Lenkijos ambasada Minske ilgą laiką veikia kaip nacio-nalinės specialiosios tarnybos „rezi-dentūra“. „Tokie kaltinimai neprisi-deda prie gerų abiejų šalių tarpu-savio santykių“, — sakė Lenkijos ambasados sekretorė spaudai Mo-nika Sadowskaja.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld pareiškė, kad Irako infra-struktūrai atstatyti prireiks dešimt-mečių. Virginia senatorius respubli-konas John Warner, vadovaujantis Ginkluotųjų pajėgų komitetui pirmi-ninkas, neįprastai griežtai pareiškė, kad Baltieji rūmai „nesugebėjo su-telkti visų reikalingų išteklių“ pa-gerinti Irako ekonomiką ir suma-žinti nedarbą, kuris, pasak jo, skati-na smurtą bei korupciją. J. Warner priminė buvusio gynybos sekreto-rius pavaduotojo Paul Wolfowitz pasiūlymą, kad Irakas savo ūkio at-statymo išlaidas dengtų iš naftos gaunamomis pajamomis.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Laikinasis Izraelio ministras pirmininkas Ehud Olmert pareiškė, kad ketina palikti dideles žydų gy-venvietes Vakarų Krante, kad ir koks bus pasiektas taikos susitari-mas su palestiniečiais. Izraelis keti-na išsaugoti Maale Adumim, Ariel gyvenvietes, Gush Ecion anklavą ir Jordano slėnį.

Haiti gyventojai balsuoja už demokratiją

Port au Prince, vasario 8 d. („Reuters"/BNS) — Haiti gyventojai, nepaisydami baimės dėl smurto ir šalyje tvyrančio chaoso, antradienį iki vėlyvo vakaro, kai jau buvo pa-sišviečiama žvakėmis, dalyvavo pir-muose prezidento rinkimuose nuo to laiko, kai prieš dvejus metus buvo nuverstas Jean-Bertrand Aristide.

Šalyje antradienį žuvo trys žmo-nės, tarp jų — minios nulinčiuotas policininkas.

Daugelyje rajonų balsavimo apy-linkės buvo atidarytos vėluojant daugiau kaip tris valandas, ir tai pa-piktino neturtinguosius gyventojus, remiančius pagrindinį pretendentą į prezidentus, buvusį prezidentą ir J.-B. Aristide sąjungininką Rene Pre-val.

Tačiau stebint Jungtinių Tautų (JT) taikdariams, rinkimų apylin-kės, kurios turėjo būti uždarytos 4 val. po pietų vietos laiku, dirbo ke-lias valandas ilgiau, kad balsuoti ga-

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Trucking	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

KREDITO ĮSTAIGŲ VEIKLOS LIETUVOJE 2005 METAIS APŽVALGA

BANKAI

2005 m. pabaigoje veikiančių šalies komercinių bankų bei užsienio bankų skyrių turtas (aktyvai), bankų pateiktų 2006 m. sausio 1 d. neaudituočių finansinių ataskaitų (po baigiamųjų apyvartų) duomenimis, sudarė 44,8 mlrd. Lt ir pernai išaugo 15,6 mlrd. Lt, arba 53,7 proc. Klientams suteiktų paskolų buvo 26 mlrd. Lt - palyginti su 2005 m. sausio 1 d., jų apimtis išaugo 9,1 mlrd. Lt, arba 53,6 proc.

Šalies bankuose laikomų indėlių suma 2006 m. sausio 1 d. sudarė 25,1 mlrd. Lt ir pernai padidėjo 7,2 mlrd. Lt, arba 40,5 proc., iš jų gyventojų indėliai buvo 13,8 mlrd. Lt ir pernai išaugo 3,9 mlrd. Lt, arba 40,1 proc.

Šalies bankų įsiskolinimai patronuojančioms kredito įstaigoms 2005 m. padidėjo 5,1 mlrd. Lt, arba 2,2 karto.

Bankų sistemos kai kurių turto ir įsipareigojimų straipsnių dinamika

Eil. Nr.	Straipsnio pavadinimas	2005 01 01	2005 10 01	2006 01 01	Pasikeitimas per 2005 m. ketvirtąjį ketvirtį (proc.)	Pasikeitimas per 2005 m. (proc.)
1	Turtas (aktyvai)	29 150,8	36 951,4	44 800,5	21,2	53,7
2	VVP	2 721,3	2 787,2	3 549,3	27,3	30,4
3	Kiti skolos VP	588,2	1 203,7	1 543,4	28,2	2,6 karto
4	Paskolos finansų institucijoms	1 760,2	2 131,7	4 226,9	98,3	2,4 karto
5	Klientams suteiktos paskolos	16 897,7	22 435,4	25 957,6	15,7	53,6
5.1	Iš jų - paskolos privačioms įmonėms	11 063,9	1 397,1	15 622,1	11,8	41,2
5.2	Iš jų - paskolos fiziniams asmenims	4 448,5	7 266,4	8 538,9	17,5	92
5.2.1	Iš jų - būsto paskolos	3 438,6	5 456,5	6 413,5	17,5	86,5
6	Paskolų vertės sumažėjimas (specialieji atidėjiniai)	120,5	203,1	267,9	31,9	2,2 karto
7	Paskolų vertės sumažėjimas (specialieji atidėjiniai)/ suteiktos paskolos, proc.	0,71	0,91	1,03	-	-
8	Indėliai ir akreditivai	17 859,5	21 881,9	25 089,2	14,7	40,5
8.1	Iš jų - privačių įmonių	6 419,5	7 866,5	9 573,1	21,7	49,1
8.2	Iš jų - fizinių asmenų	9 811,9	11 834,3	13 751,1	16,2	40,1
9	Akcinių nuosavybė	2 508,1	2 882,6	3 201	11	27,6
10	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	299,3	275,5	352,7	-	-

Pernai šalyje veikusių bankų skaičius nepasikeitė: 10 bankų, 2 užsienio bankų skyriai ir 3 užsienio bankų atstovybės. Keli bankai pakeitė pavadinimus: AB Vilniaus bankas - į AB SEB Vilniaus bankas, AB VB būsto ir obligacijų bankas - į AB SEB VB būsto bankas, Vereins- und Westbank AG Vilniaus skyrius - į Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG Vilniaus skyrius.

Pernai Lietuvos bankas gavo 47 pranešimus (iš viso tokių pranešimų jau 95) iš Europos šalių priežiūros tarnybų apie šių institucijų licencijuotų bankų ketinimus teikti finansines paslaugas Lietuvoje neįsteigus filialo. Lietuvos bankas yra išsiuntęs 4 tokius pranešimus užsienio priežiūros tarnyboms.

Kelintus metus iš eilės stebima bankų valdomo turto koncentracijos mažėjimo tendencija 2005 m. nebuvo itin ryški. Pernai trijų didžiausių bankų (AB SEB Vilniaus banko, AB banko „Hansabankas“, AB banko „NORD/LB Lietuva“) valdoma turto rinkos dalis sumažėjo nuo 67,6 proc. iki 67,1 proc. Didžiausias turto rinkos praradimas teko AB SEB Vilniaus bankui (2,95 proc. punkto), o rinkos dalį labiausiai padidino AB bankas „Hansabankas“ (3,42 proc.), Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyrius (1,77 proc. punkto) ir AB Sampo bankas (1,67 proc. punkto).

PASKOLŲ PORTFELIS

Kaip jau buvo minėta, 2005 m. bankų klientams suteiktų paskolų portfelio augimas sudarė 9,1 mlrd. Lt, arba 53,6 proc. Be to, pernai 2,5 mlrd. Lt, arba 2,4 karto, padidėjo bankų paskolos finansų institucijoms, tarp kurių dominuoja dukterinės lizingo bendrovės.

2006 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvos bankų paskolų portfelis, įskaitant paskolas finansų institucijoms, sudarė apie 43 proc. prognozuoto 2005 m. šalies bendrojo vidaus produkto (BVP).

2005 m. didžioji dalis naujai teiktų paskolų gana panašiomis apimtimis pasiskirstė tarp verslo ir namų ūkių. Daugiausiai paskolų teko privačioms įmonėms (pernai išaugo 4,6 mlrd. Lt, arba 41,2 proc.) ir kiek mažiau - gyventojams (4,1 mlrd. Lt, arba 92 proc.). Gyventojų skolinimosi mastai praėjusiais metais turėjo gana aiškią didėjimo tendenciją. Gyventojams teikiamose paskolose ir toliau dominuoja būsto paskolos, tačiau praėjusiais metais gana reikšmingas buvo ir kitos paskirties (daugiausiai vartotojiškų) paskolų gyventojams išaugimas. Pernai bankų suteiktos būsto paskolos gyventojams išaugo 3 mlrd. Lt, arba 86,5 proc., o kitos paskirties - 1,1 mlrd. Lt, arba 2,1 karto. Būsto paskolos gyventojams, kaip bankų paslauga, populiarumą įgavo tik pastaraisiais metais ir jų apimtis bei lyginamieji svoriai, palyginti su kitomis regiono šalimis, išlieka vieni žemiausių. 2006 m. sausio 1 d. duomenimis, Lietuvoje būsto paskolos sudarė 9,1 proc. prognozuoto 2005 m. šalies BVP.

Atsižvelgiant į tai, kad nekilnojamojo turto rinkai ypač būdingas cikliškas, bankai turėtų ypatingą dėmesį kreipti į būsto paskolų portfelį, nes nepamatuota bankų plėtra teikiant būsto paskolas ateityje galėtų sąlygoti didesnę kredito riziką. Šiuo atžvilgiu bankų suteiktų būsto paskolų kokybei neigiamos įtakos galėtų turėti tiek galimas ekonominės situacijos šalyje pablogėjimas, tiek nekilnojamojo turto kainų smukimas, tiek ir reikšmingas palūkanų normų išaugimas. Galimoms rizikoms amortizuoti bankai šiuo metu turi pakankamai gerą kapitalo bazę, kuri, nepažeidžiant kapitalo pakankamumo normatyvo, leidžia bankams papildomai patirti 704,4 mln. Lt turto vertės sumažėjimą.

2005 m. spalio 1 d. įsigaliojo iš esmės nauji paskolų vertinimo kriterijai, kuriuos nustatė Lietuvos bankas. Tai suteikė bankams gerokai daugiau laisvės šioje srityje, bet tuo pačiu padidino jų atsakomybę vertinant paskolas ir prisiimamą kredito riziką. Siekdamas, kad bankų kredito rizikos vertinimas nesusilpnėtų, Lietuvos bankas pasiūlė Lietuvos bankams ir mūsų šalyje veikiantiems užsienio bankų skyriams „nustatant turto vertę vadovautis konservatyviais principais, pamatuotai, atsižvelgiant į galimus nepalankius rinkos pokyčius, įvertinti prisiimamos rizikos mastą“. Bankai įpareigoti sudaryti pakankamus bendruosius atidėjinius su tikėtina rizika susijusiems galimiems nuostoliams padengti.

Bankų turto nuvertėjimo (specialiųjų atidėjinių) apimtis, apskaičiuojant pagal 39 Tarptautinių apskaitos standartų (TAS) reikalavimus, per 2005 m. padidėjo, tačiau bankų paskolų portfelio kokybė išliko pakankamai gera. 2006 m. sausio 1 d. paskolų vertės sumažėjimo (specialiųjų atidėjinių) ir paskolų portfelio santykis sudarė 1,03 proc. (prieš metus specialiųjų atidėjinių paskoloms ir paskolų portfelio santykis buvo 0,7 proc.), o paskolų, kurių periodiniai mokėjimai pradelsti 60 ir daugiau dienų, santykis su paskolų portfelio sudarė 0,4 proc.

VEIKLOS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ NORMATYVŲ VYKDYMAS

2005 m. ketvirtąjį ketvirtį bankų sistemos likvidumo rodikliai kito nežymiai ir, 2006 m. sausio 1 d. duomenimis, normatyvinis bankų sistemos likvidumo rodiklis sudarė 43,44 proc. Jis 13 procentinių punktų buvo didesnis negu Lietuvos banko nustatytas minimumas.

Bankų sistemos normatyvinis kapitalo pakankamumo rodiklis 2006 m. sausio 1 d. sudarė 10,32 proc. (nustatytas minimalus rodiklio dydis yra 8 proc.).

2006 m. sausio 1 d. duomenimis, šalies bankai, nepažeisdami kapitalo pakankamumo normatyvo, paskolų vertę galėjo sumažinti papildomai 704,4 mln. Lt, t.y. 2,5 karto (šiuo metu bankų paskolų vertės sumažėjimas siekia 279,2 mln. Lt), arba prisiimti 8,1 mlrd. Lt papildomos turto rizikos.

Visi šalies komerciniai bankai vykdė visus Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus.

AKCININKŲ NUOSAVYBĖ

Bankų akcinių nuosavybė pernai išaugo 27,7 proc. (iš jų per ketvirtąjį ketvirtį - 11 proc.) ir 2006 m. sausio 1 d. buvo 3,2 mlrd. Lt. Įregistruotas bankų įstatinis (akcinis) kapitalas per metus padidėjo 17,1 proc. - iki 1,6 mlrd. Lt.

Pernai penki šalies bankai padidino įstatinį kapitalą. Daugiausiai įstatinis kapitalas išaugo AB banke „Hansabankas“. Įstatinį kapitalą taip pat padidino AB Sampo bankas, AB bankas „NORD/LB Lietuva“, AB Ūkio bankas ir AB Šiaulių bankas. Be įstatinio kapitalo ir emisinio skirtumo didėjimo, bankų kapitalo bazę stiprino gautos subordinuotos paskolos. 2005 m. Lietuvos banko valdyba trims bankams leido įskaityti subordinuotas paskolas į antrojo lygio kapitalą: AB Sampo bankui (18 mln. Lt), AB bankui „NORD/LB Lietuva“ (8,6 mln. Lt) bei AB Ūkio bankui (3,8 mln. Lt).

Užsienio investuotojų valdoma Lietuvos bankų įstatinio kapitalo dalis per 2005 m. sumažėjo 1,6 proc. punktu iki 85,8 proc., o Lietuvos bankų sistemoje, kaip ir anksčiau, dominavo skandinaviskas kapitalas.

PELNINGUMAS IR VEIKLOS EFEKTYVUMAS

Bankų pateiktų 2006 m. sausio 1 d. neaudituočių finansinių ataskaitų duomenimis, ir praėjusių metų ketvirtąjį ketvirtį, ir visus 2005 m. visi šalies bankai ir užsienio bankų skyriai dirbo pelningai. Bendras šalies bankų 2005 m. neauditotas pelnas buvo 352,7 mln. Lt - tai 17,9 proc. daugiau nei 2004 m. (tada Lietuvos bankų sistema gavo 299,3 mln. Lt pelno).

Lyginant apie 2005 m. ir ankstesnių metų bankų veiklos rezultatus bei pelningumo ar veiklos efektyvumo rodiklius, būtina paminėti, kad nuo 2005 m. sausio 1 d., pasikeitus Tarptautiniams finansinės apskaitos standartams (TFAS), pasikeitė ir bankų apskaita, o tai turėjo įtakos tiek bankų veiklos rezultatams, tiek ir įvairiems rodikliams.

Veikiančių bankų pelningumo rodikliai

Eil. Nr.	Bankas	Einamųjų metų pelnas (mln. Lt)	
		2005 01 01	2006 01 01
1.	AB bankas „NORD/LB Lietuva“	19,4	41,1
2.	AB Ūkio bankas	6,0	19,6
3.	AB SEB Vilniaus bankas	120,5	106,8
4.	AB Šiaulių bankas	6,5	8,1
5.	AB bankas „Snoras“	20,5	40,4
6.	UAB Medicinos bankas	1,6	2,0
7.	AB PAREX BANKAS	5,5	8,2
8.	AB bankas „Hansabankas“	111,1	107,9
9.	AB SEB VB būsto bankas	0,9	4,8
10.	AB Sampo bankas	1,1	8,2
	IŠ VISO bankai:	293,2	347,2
11.	Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG Vilniaus skyrius	3,0	1,7
12.	Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyrius	3,1	3,9
	IŠ VISO užsienio bankų skyriai	6,1	5,5
	IŠ VISO:	299,3	352,7

2005 m. bankų pelno išaugimui lemiamos įtakos turėjo padidėjusios bankų veiklos apimtys bei atitinkamai išaugusi pajamų bazė. Pagrindinės veiklos sritys, kurios davė teigiamą efektą bankų pelningumui:

- sparčiai išaugusio paskolų portfelio duodamos pajamos, kurios, kaip ir ankstesniais metais, labiausiai lėmė bankų veiklos rezultatus bei didžia dalimi nulėmė 157,5 mln. Lt, arba 25,8 proc. padidėjusias grynąsias palūkanų pajamas;
- bankai gavo daugiau paslaugų ir komisinių pajamų, kurios, palyginti su 2004 m., padidėjo 87,7 mln. Lt, arba 26,4 proc.;

- bankų veiklos rezultatus pagerino 29,5 mln. Lt (34,6 proc.) didesnės pajamos iš operacijų užsienio valiuta, išvestinėmis ir kitomis finansinėmis priemonėmis, 23,3 mln. Lt (23,3 proc.) mažesnės amortizacijos ir nusidėvėjimo išlaidos.

Keletas veiksmų turėjo neigiamos įtakos bankų veiklos rezultatams:

- padidėjusios bankų operacinės išlaidos (79,5 mln. Lt, arba 14,5 proc.). Tačiau jų augimo tempai buvo gerokai mažesni už bankų valdomo turto bei kaupiamų pajamų augimo tempus;
- išaugę bankų išlaidos dėl paskolų ir kito turto vertės sumažėjimo (išlaidos specialiesiems atidėjimams). Palyginti su 2004 m., šios išlaidos padidėjo 69,8 mln. Lt;
- bankuose augusios indėlių apimtys 23,2 mln. Lt padidino indėlių draudimo įmokų išlaidas, o bankų mokamų mokesčių suma padidėjo 17,5 mln. Lt;
- pasikeitus investicijų į dukterines įmones apskaitos metodui, 2005 m. bankų nekonsoliduotose ataskaitose nebeatspindėjo dukterinių įmonių veiklos rezultatai (bankų kontroliuojamos įmonės per 2005 m. devynis mėnesius uždirbo 49,2 mln. Lt pelno).

Bankų sistemos realioji palūkanų marža, gana dideliais tempais mažėjusi keletą metų iš eilės, 2005 m. sumažėjo dar 0,31 procentinio punkto ir pasiekė mažiausią lygį per pastaruosius metus (2,52 proc.). Išaugus konkurencijai ir sumažėjus palūkanų maržoms, bankų sistemos turto gražos rodiklis sumažėjo nuo 1,2 proc. iki 1 proc., o nuosavybės gražos rodiklis beveik nepakito ir sudarė 13,5 proc.

Bankų sistemos efektyvumą parodantis fiksuotų išlaidų santykis su pagrindinės veiklos pelnu per metus sumažėjo (pagerėjo) beveik 6 proc. punktais ir 2006 m. sausio 1 d. sudarė 53,9 proc., t.y. tokia dalis bankų iš pagrindinės veiklos uždirbto pelno (grynųjų pajamų) buvo sunaudota bankų operacinėms ir amortizacijos išlaidoms.

LIETUVOS CENTRINĖ KREDITO UNIJA

Lietuvos centrinės kredito unijos turtas pernai padidėjo 74,8 proc. Daugiausiai (64 proc.) jis išaugo per ketvirtąjį ketvirtį ir 2006 m. sausio 1 d. sudarė 78,6 mln. Lt. Turto augimą nulėmė pagrindinio Lietuvos centrinės kredito unijos finansavimo šaltinio – kredito unijų (centrinės kredito unijos narių) indėlių išaugimas per ketvirtį 79 proc., arba 30,7 mln. Lt. 2006 m. sausio 1 d. didžiausią Lietuvos centrinės kredito unijos turto dalį (48,7 proc.), kaip ir anksčiau, sudarė Vyriausybės vertybiniai popieriai, kurių portfelis 2005 m. ketvirtį išaugo 44,8 proc.

2005 m. Lietuvos centrinė kredito unija padėjo spręsti penkių kredito unijų likvidumo problemas, teikdama paskolas iš Likvidumo palaikymo rezervo.

2005 m. į Lietuvos centrinę kredito uniją įstojo 4 kredito unijos, viena išstojo. 2006 m. sausio 1 d. Lietuvos centrinė kredito unija turėjo 56 nares. Kredito unijos narės nuolat išpirkinėjo papildomus pajus, todėl Vyriausybės dalis Lietuvos centrinės kredito unijos pajiniame kapitale sumažėjo iki 2,4 mln. Lt (2005 m. sausio 1 d. buvo 3,47 mln. Lt), o kredito unijų dalis išaugo iki 2,89 mln. Lt. 2005 m. toliau didėjo Lietuvos centrinės kredito unijos Likvidumo palaikymo rezervas bei Stabilizacijos fondas. Šie fondai 2006 m. sausio 1 d. sudarė atitinkamai 2 319 tūkst. Lt ir 864 tūkst. Lt.

Neaudituočių finansinių ataskaitų duomenimis, 2005 m. Lietuvos centrinė kredito unija uždirbo 400 tūkst. Lt pelno, t.y. 2,9 karto daugiau nei 2004 m.

2005 m. Lietuvos centrinė kredito unija vykdė visus Lietuvos banko nustatytus veiklos riziką ribojančius normatyvus.

Kredito unijų pagrindinių suvestinės balansinės ataskaitos straipsnių dinamika

Eil. Nr.	Balansinės ataskaitos straipsnio pavadinimas	Suma (tūkst. Lt)			Pasikeitimas per 2005 m. ketvirtį (proc.)	Pasikeitimas per 2005 m. (proc.)
		2005 01 01	2005 10 01	2006 01 01		
1.	Turtas (aktyvai)	185 228,3	253 195,0	300 630,6	18,7	62,3
2.	VVP	2 962,8	2 899,7	2 877,1	-0,8	-2,9
3.	Suteiktos paskolos	131 706,2	189 106,3	202 709,5	7,2	53,9
4.	Specialieji atidėjimai (atidėjimai) paskoloms	936,4	722,1	718,4	-0,5	-23,3
5.	Indėliai	148 422,2	200 093,9	235 550,1	17,7	58,7
	Iš jų - kredito unijų narių ir asocijuotų narių	146 491,1	197 372,3	232 546,5	17,8	58,7
6.	Pajinis kapitalas	20 215,8	2 8397,9	31 297,8	10,2	54,8
7.	Einamųjų metų pelnas (nuostolis)	907,5	1 116,1	1 701,9	-	-

2005 m. kredito unijų veikla toliau plėtėsi. Pernai:

- jų turtas išaugo 62,3 proc. ir 2006 m. sausio 1 d. sudarė 0,67 proc. veikiančių bankų sistemos turto. Didžiausios kredito unijos „Ūkininkų viltis“ turtas sausio 1 d. buvo daugiau nei 35 mln. Lt, arba 11,8 proc., visų kredito unijų turto;

- suteiktos paskolos padidėjo 53,9 proc. ir sudarė daugiau nei 67 proc. viso turto. 2006 m. sausio 1 d. specialiuosius atidėjimus paskoloms (718,4 tūkst. Lt) buvo sudariusios 49 kredito unijos;

- investicijos į Vyriausybės vertybinius popierius sumažėjo 2,9 proc.;

- priimti indėliai išaugo 58,7 proc., didžiausią jų dalį (98,7 proc.) sudarė narių indėliai;

- kredito unijų pajinis kapitalas padidėjo 54,8 proc.

2005 m. 53 kredito unijos dirbo pelningai, 10 patyrė nuostolį, 1 kredito unijos išlaidos buvo lygios pajamoms.

Kredito unijų revizorių (nepriklausomų auditorių) nepatvirtintų ir visuotinių narių susirinkimų nepatvirtintų ataskaitų duomenimis, 2005 m. kredito unijų uždirbtas pelnas buvo 1 701,9 tūkst. Lt - didesnis nei ankstesniais metais (907,5 tūkst. Lt) ir didžiausias nuo 1995 m.. Pelno augimui įtakos turėjo išaugusios kredito unijų veiklos apimtys.

Kaip ir ankstesniais metais, pagrindinis kredito unijų pajamų šaltinis buvo palūkanų pajamos, sudariusios 88,8 proc. visų pajamų. Didžiausią išlaidų dalį sudarė operacinės ir palūkanų išlaidos, sudariusios atitinkamai 46,2 proc. ir 42,6 proc. visų išlaidų.

KREDITO ĮSTAIGŲ PRIEŽIŪRA

Lietuvos bankas nuosekliai vykdė tarptautinę priežiūrinę praktiką atitinkančią kredito įstaigų priežiūrą: licencijavo, vykdė dokumentinę priežiūrą, inspektavo ir inicijavo poveikio priemonių taikymą. Toliau buvo tobulinama teisinė bazė, ypatingas dėmesys skirtas pasirengimui įgyvendinti naują kapitalo pakankamumo tvarką, palaikytas nuolatinis dialogas su užsienio šalių, kurių jurisdikcijai priklausančios patronuojantys bankai turi dukterinių bankų Lietuvoje, priežiūros tarnybomis bei su šalyje veikiančiais bankais.

Pernai vyko intensyvus Lietuvos banko bendradarbiavimas su Švedijos, Suomijos ir Estijos finansų sektoriaus, kurių jurisdikcijai priklausančios patronuojantys bankai turi dukterinių bankų Lietuvoje, priežiūros tarnybomis.

Lietuvos banko atstovai dalyvavo įvairiuose Europos Sąjungos institucijų įsteigtuose komitetuose ir techninėse darbo grupėse, kuriuose buvo nagrinėjami aktualūs bankų priežiūrai klausimai.

**Lietuvos banko
Ryšių su visuomene
skyrius**

ARVYDO BARYSO MEILĖ - LIETUVA

Sausio paskutinėmis dienomis visi čikagiečiai buvo išimylėję Lietuvą. O priežastis tam - susitikimai, kurių buvo net keletas, su režisieriumi ir operatoriumi Arvydu Barysu iš Kauno. Šis jaunas žmogus žiūrovus patraukė ne tik savo gražiai sukurtais filmais, bet ir savo asmenybe. Susitikimai buvo įdomūs, šilti. „Ačiū už jaudinančias akimirkas! Kad daugiau būtų taip išimylėjusių Lietuvą žmonių!!!“ - parašė Žaneta Mušinskienė atsiliepimų knygoje.

Iš kur ta meilė Lietuvai, tas noras kurti filmus apie Lietuvos grožį, noras parodyti visam pasauliui - maža šalis Lietuva - tikras gamtos ir žmonių sukurta stebuklas, priversti žmones pamatyti tai, ko dažnas nepamato? Kaip kuriami tokie filmai? Kur ta pradžia?

Pasirodo, kad meilė gamtai atėjo iš vaikystės. Arvydo diedukas, taip jis vadina savo senelį, buvo girininkas. Jis ir išmokė mažąjį Arvydą pamatyti gamtos grožį, įžiebtą nenumaldomą meilę gamtai, savai žemei. Arvydas yra Lietuvos gamtos draugijos Kauno skyriaus pirmininkas. Jau koks 16 metų jis veda ekskursijas į gamtą, kad parodytų tai, ko žmogus kartais net nemato - gražų upės vingį, obels žiedų sniegą, vėjo supustytas smilčių vageles. Kartais visai nepažįstami žmonės, sužinoję apie Arvydo meilę gamtai, skambina, prašo, kad jis pravestų ekskursiją. Taip gimė projekto idėja „UNESCO vasara Lietuvoje“, kai susipažinti su Lietuva atvyksta prancūzai, o kita šio projekto dalis - surengti Paryžiuje pokalbių kursininkų tema. Ta meilė gamtai atvedė režisierių ir į filmavimo aikštelę. Į klausimą, kaip jam pasiseka taip gražiai nufilmuoti gamtos vaizdus, jis juokaudamas atsako: „Reikia mokėti viską atkoduoti“. Pasirodo, net ir gėlę norint nufilmuoti, reikia žinoti iš kurios pusės prie jos prieiti, kaip ją filmuoti, kad ji visu grožiu pasirodytų žiūrovui. Gal todėl A. Baryso filmai taip jautriai paliečia žiūrovų širdis. Jis moka ne tik atskleisti gamtos grožį, bet mato sąsają tarp žmogaus ir gamtos. Jo filmuose žmogus - gamtos vaikas. „Kaip sekasi surasti tokius gražius žmones, gamtos vaizdus?“, klausiu, o jis visiškai paprastai atsako: „Reikia mylėti žmogų, gamtą, darbą ir patį save“.

Dauguma jo filmų pastatyti altruistiškai, neturint daug pinigų, kaip pats režisierius sako „padedant geriems žmonėms“. Vienu metu jis kuria 4-5 filmus. Sukūręs scenarijų ir pradėjęs statyti filmą „Išimylėję Lietuvą“ (o kūrė jį trejus metus), režisierius net negalvojo apie filmo rodymą didesnei auditorijai. Mintis parodyti šį filmą pasaulio lietuviams gimė daug vėliau, jau išleidus filmą. Ir neapsirakta atvežus šį filmą į JAV. Filmą demonstravimas Čikagoje susilaukė didelio žiūrovų susidomėjimo ir buvo gerai įvertintas. Patiko žiūrovams ir tai, jog filmą gali žiūrėti pasirinktinai kokia nori kalba: anglų, lietuvių, vokiečių, prancūzų. „Kokie išpuoliai apie susitikimą su Amerikos lietuviams?“, - klausiu. „Kuo geriausi. Tikrai nesitikejau tokių šiltų susitikimų ir tokio gyvo susidomėjimo mano darbu, nemaniau, kad tiek daug žmonių ateis į filmo pristatymą. Žmonės buvo labai malonūs, atleido net ir kai kurias iškilusias technines problemas. Esu jiems labai dėkingas už šiltą priėmimą“, - sakė Arvydas.

Filmas „Išimylėję Lietuvą“ - tai pirmas etapas darbo, skirto Lietuvos tūkstantmečiui pažymėti. Šio darbo tęsinys turėtų būti filmas apie lietuvių, garsinusius ir tebegarsinančius Lietuvą ir apie tuos, kurie daug nuveikė, kad lietuviška dvasia, kalba, papročiai nepranyktų svečiose šalyse. Jau šios vasaros pabaigoje režisierius ruošiasi grįžti į JAV ir nufilmuoti čia gyvenančius lietuvius.

A. Barysas yra sukūręs per 40 filmų. Dauguma tai filmai apie Lietuvos gamtą, apie jos grožį, lankytinas vietas, papročius. Mintyse - nauji filmai ir projektai - „Gintaro kelias“, kuris pirmą kartą bus rodomas Italijoje per RAI UNO televiziją, „Kryždirbystė“, apie seną amatą Lietuvoje, kurio nemokama jokioje mokykloje, galvoja autorius ir apie meninį filmą. Dar vienas sumanymas - parodyti filmus apie Lietuvą per „Discovery“ kanalą. Jau vyksta susirašinėjimo darbai, taria masi dėl darbų apimties. Bėda tik ta, kad A. Barysui, kad įvykdytų visus užsakomųjų reikalavimus, reikalinga nauja filmavimo kamera, kuri kainuoja ne vieną tūkstantį JAV dolerių. Tad visi pinigai, kuriuos jis gauna už parduotas filmų kopijas ar susitikimus, skiriami naujai kamerai

Atlikėjas ir žiūrovas.

Jono Kuprio nuotr.

A. Barysas ir renginio organizatorės.

Jono Kuprio nuotr.

įsigyti. „Neperku nieko, net baldų, kurių jau reikia namams, didžiausia mano svajonė - kamera“, - sako režisierius. Norintys prisidėti prie A. Baryso Lietuvos tūkstantmečiui ruošiamo projekto, gali jam parašyti: abarysas@kaunas.omnitel.net

Laima Apanavičienė

Ieško giminių

Stasė Velykienė, gyvenanti Pačeriaukštės kaime, Biržų rajone, Lietuvoje ieško savo senelės Petronėlės Jonkutės-Patkauskienės brolio Jonkaus, jo vaikų, vaikaitių ir artimųjų.

Petras Jonkus gimė apie 1884 m. Kalnių kaime, Sedos valsčiuje, Mažeikių apskrityje, ūkininkų Stepono ir Veronikos Jonkų šeimoje. Savo vaikystę su seserimis Onute, Petronėle ir Zuzana praleido tėvų ūkyje. Būdamas 16 metų išvyko į Ameriką. Gyvendamas JAV vedė, šeimoje augo 3 vaikai. Lietuvoje gyvenantys giminaičiai gaudavo laiškus iš JAV laikotarpyje nuo 1911 m. iki 1924 m., kuriuose buvo nurodytas toks siuntėjo adresas: Mrs. Peter Jonkus, Rhinelander J Vis, c/o Helber Honz, North America

Nuo 1925 metų jokių ryšių nebepalaikėme.

Iš anksto dėkoju už paiešką ir laukiu žinių. Pagarbiai Stasė Velykienė.

Stasė Velykienė,

Pačeriaukštės km., 41416-Biržų raj., Lithuania

el. p. staselesv@one.lt tel. 8-45057241

Daubaris Romualdas, ieško savo senelio brolio Daubario Antano, jo vaikų, vaikaitių ir artimųjų.

Daubaris Antanas gimė Paplinkšės kaime, Sedos valsčiuje, Mažeikių apskrityje, ūkininkų šeimoje. Savo jaunystę su broliais Jonu ir Steponu bei seserimis Cele ir Loce praleido tėvų ūkyje. Tarnavo Plinkšių dvare pas grafą Platerį. Daubario Antano šeimoje augo keturi vaikai: sūnus Pranas ir trys dukros: Stasė, Zosė, o trečios vardo nežinau. Dukros Stasė ir Zosė mokėsi Plinkšių dvare įsteigtoje žemės ūkio mokykloje, o sūnus Pranas mokėsi mokykloje Telšiuose. Prieš Antrąjį pasaulinį karą, 1938-1940 m. Daubario Antano šeima išvyko iš Telšių į Ameriką ir apsigyveno netoli Niagaros upės krioklio pirktoje sodyboje.

Nuo 1941 metų Daubario Antano šeimos likimas nežinomas. Ką nors žinančius apie Antaną Daubarį prašome rašyti adresu:

Romualdas Daubaris,

Šiltnamių 44-25, LT-04128, Vilnius, Lithuania

Arvydas Barysas susitikime su ČLM mokiniais.

Laimos Apanavičienės nuotr.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
 Illinois Pain Institute
 Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
 sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų
 skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.Illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
 Kalbame lietuviškai
 6918 W. Archer Ave. Ste. 516
 Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
 Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
 219 N. Hammes Avenue
 Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.
 Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
 Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
 Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
 Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
 55 E. Washington, Suite 2401,
 Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

GAVĖNIO REKOLEKCIJOS PUTNAME

Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyne

1) Savaitgalio rekolekcijos – kovo 17-19 d.d.
 Praves Tėvas Rytis Gurskys, SJ. Prasidės penktadienį registracija 6:30
 v.v.; pirmoji konferencija 7:15 v.v., o baigsis sekmadienį pietumis. Kaina
 su nakvyne – \$90.00; be nakvynės – \$60.00.

2) Vienos dienos rekolekcijos – šeštadienį, balandžio 1 d.
 Praves vienuolyno kapelionas kunigas Izidorius Sadauskas, SDB.
 Prasidės 9:00 v.r. registracija, ir baigsis vakariene. Kaina – \$40.00.

VISI KVIEČIAM! Apie savo dalyvavimą pranešti prieš, kartu su
 \$25 įmokėjimu, jei norima dalyvauti savaitgalio rekolekcijose. Siųsti:
 Immaculate Conception Convent – Retreat
 600 Liberty Highway
 PUTNAM CT 06260-2503
 (☎ 860-928-7955)

PARDUODA

BURBANK: DU NAMAI
UŽ VIENA KAINĄ \$349,900!
 Gražiai ir tvarkingai užlaikyti. 3 mieg.
 2 vonios priekiniame name, 1 mieg.
 1 vonia užpakaliniame. Erdvūs valgo-
 mieji su virtuvėmis. Ažuolinės spintelės,
 aptvertas kiemukas, atskiras garažas.
 Plytos, šaldytuvai, langų apdarymai
 bus palikti.
PAMATYKIT ŠI SEKMADIENI.
 Vasario 12 d. nuo 12 v. iki 5 v.p.p.
 6505 West 83rd Street, Burbank.
LAURA TVERAS 708-768-3691
 VanWitz Real Estate, Inc.

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
 Agents Frank Zapolis (versle 49 metai)
 Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
 Vilma Jarulienė,
 Virginija Smuikaitienė
 kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th St.,
 Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

MOKESČIŲ PASLAUGOS

Pildau TAX
 (pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ.
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
 3805 N. Seeley
 Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

SIŪLO DARBĄ

Reikalingos manikiūristės
SPA Constantine salonams Oak
Park, Downers Grove, Batavia...
Reziūmė siųsti fax. 708-233-5944

NEKILNOJAMASIS TURTAS

COLDWELL BANKER
RESIDENTIAL BROKERAGE
VIDA M. SAKAVICIUS
Real Estate Consultant
 Nekilnojamojo turto
 pirkimas, pardavimas
708-889-2148

A + A

ANATOLIJUI ŠLUTUI

iškeliavus amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame žmoną
SIGITĄ, LB Brighton Park valdybos narę, bei visus
 artimuosius ir dalinamės jų skausmu.

LB Brighton Park apylinkės valdyba

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošia Aušrelė Sakalaikė

Hundred seventh lesson. (Hundred seventh lesson) — Šimtas septinta pamoka.

Ice skating. (Ais skeiting) — Čiuožimas ant ledo.

I am planning to take my children ice skating this Saturday. (Ais em plėning tū teik mai čildren ais skeiting this šėturdei) — Ši šeštadienį ruošiuosi savo vaikus vežti pačiužinėti.

Ar you going to ice skate with them? (Ar jū going tū ais skeit uith them) — Ar ir tu su jais čiuoši?

Yes, I used to ice skate a lot when i was in college, I think it will be fun ice skating with the kids. (Jes, ai jūzd tū ais skeit a lat uen ai uoz in kolidž, ai think it uil bi fan ais skeiting with tha kids) — Taip, kai lankiau kolegiją, aš dažnai čiuoždavau, manau, kad bus smagu čiuožti su vaikais.

Ar you going to ice skate indoors, or outdoors? (Ar jū going tū ais skeit indors, or outdors) — Ar jūs čiuošite patalpoje ar lauke?

It would be fun to ice skate outdoors on a lake, but the ice is too thin. (It uod bi fan tu ais skeit outdors an e leik, bat tha ais iz tū

thin) — Būtų smagu čiuožti lauke ant ežero, bet ledas per plonas.

That's right, most of this winter was not very cold. (Thėts rait, moust af this uinter uos nat veri kold) — Tiesa, beveik ši žiema nebuvo labai šalta.

There is a nice ice skating rink not too far from us — with music and refreshments. (Thėr iz e nais ais skeiting rink nat tū far fram as — uit mjuzik and rifrešments) — Nelabai toli nuo mūsų yra graži čiuožykla, su muzika ir užkandžiais.

Do your children skate well? (Dū jūr čildren skeit uel) — Ar tavo vaikai gerai čiuožia?

No, this is only their second time, I need to be with them to teach them. (Nou, this iz onli their sekand taim, ai nyd tū bi uith them tū tyč them) — Ne, tai bus jiems tik antras kartas, todėl man reikia su jais būti ir juos pamokyti.

Have a good time, be careful, don't fall and get hurt. (Hėv e gud taim, bi kėrful, dont fol end get hiurt) — Smagiai praleiskite laiką, būkite atsargūs, neparpulkite ir nesusižeiskite.

Margumynai**NE GUMA, O SŪRĮ...**

Ši taisyklė galėtų padėti ir mūsų močiutėms, kurioms nuolatinis valgymas virtuvėje jau tapęs įpročiu. Jei išugdytas poreikis nuolat ką nors kramtyti, reikia susirasti kas čia geriausiai tiktų. Jaunimas kramto gumą. Tačiau šituo užsiimantis subrendęs žmogus atrodo nerimtai. Nesvarbu, kad gausi reklama nuolat skatina ją kramsti, gelbstint dantis nuo karieso.

Toronto universiteto mokslininkai nesenai paskelbė, jog pagyvenusiems žmonėms kramtomąją gumą puikiai gali atstoti džiovintas sūris. Toks, kuris nesutrupa, o darosi

tašus. Tik nereikia stengtis dar burnoje nesuminkštėjusį kasti, nes tuoj galima išsilaužti dantį. Šitai specialistai siūlo visai be ironijos, nes nustatė, jog dėl savo gero skonio sūris padeda išsiskirti seilėms, o šios normalizuoja rūgščių balansą. Be to, sūris turtingas kalio, fosfatų, kurie yra svarbiausi karieso priešai. Tačiau ir ši produktą reikia vartoti saikingai, nes kiekvienas sūris yra maistingas. Jei močiutė kasdien „sužiaumos“ po sūrį, tai greitai pastebės, kad jos skruostai... darosi panašūs į baltą paplotį.

„Klaipėda“

IŠ KO GAMINAMAS KUMPIŠ?

Wakefield mieste (D. Britanija) gyvenantis vyras neteko apetito, kai sudedamųjų dalių sąrašą ant kumpio pakuotės rado užrašą „šuns š...as“ („Dog sh...t.“). 34 metų Mick Woods tą patį užrašą rado ir ant antros 300 g kumpio pakuotės. Jis pripažino: „Be abejo, to kumpio nevalgiau. Tai šiek tiek atstumia“.

Jo 28 metų draugė Tracey dvi kumpio pakuotes, kainavusias po 99 pensus, nusipirko parduotuvėje greitai jį namų.

Trijų vaikų tėvas dar sakė: „Juokėmės 40 minučių. Bet to kumpio į

vaikų sumuštinis nedejome ir pakeitėme jį kitu maistu“.

Kumpį pagaminusios bendrovės „H.R. Hargreaves & Son“ atstovai pranešė, kad už šį pokštą ant pakuotės atsakingas darbuotojas atleistas, taip pat mėginama susigrąžinti visas pakuotes į gamyklą. Manchester įsikūrusios bendrovės atstovas spaudai sakė: „Negalima leisti, kad žmonės juokautų apie maisto produktus. Blogos etiketės išspausdintos ant nemažo kiekio pakuočių. Dabar bandome nustatyti į kurias parduotuves jos pateko“.

BNS

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
 THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Vasario 11 d., šeštadienį, nuo 11 val. r. iki 2 val. p.p.** paminėjime Lietuvos Nepriklausomybės dieną Balzeko lietuvių kultūros muziejuje su Fulbright asociacijos nariais. Dalyviai aplankys muziejaus istorinę ekspoziciją, dalyvaus praktiniame užsiėmime skirtame lietuvių liaudies menui. Dalyvaus LR generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, LR garbės konsulas Stanley Balzekas, Jr. Meninę programą atliks „Spindulys“. Vaisinsimės lietuvišku maistu. Kaina — 35 dol. Kreiptis į Eriką Cook e-paštu: erikalynncook@att.net

♦ **Vasario 12 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių Pal. J. Matulaičio** bažnyčioje vyks „Pašvęstojo gyvenimo pristatymas“. Programoje skambės giesmės, vyks trumpa konferencija, matysite Lietuvoje sukurta dokumentinį filmą, išgirsite atsakymus į klausimus. Kviečiame atvykti visus tikinčiuosius, ypač jaunimą, tėvus.

♦ **Jaunimo centro Vasario 16-os** minėjimas įvyks vasario 16 d., ketvirtadienį, 6:30 val. v. kavineje. Pranešimą skaitys buvęs sovietų koncentracijos stovyklų kalnys Povilas Vaičekas. Sveikins Pat Michalski, Cook County atstovė etninėms grupėms. Meninę programą atliks kanklių ir skudučių ansamblis „Gabija“, vadovė Genė Razumienė. Vaisės ruoš Moterų klubas. Maloniai visi kviečiami.

♦ **Vasario 18 d. 1 val. p.p. Rockford** Lietuvių klubas (716 Indiana Ave., Rockford, IL 61102) kviečia paminėti Nepriklausomybės dieną. Jus linksmins tautinių šokių kolektyvas. Galėsite paskanauti įvairių patiekalų. Įėjimas — 5 dol., vaikams iki 10 metų — 2 dol. Tel. pasiteiravimui: 815-871-7969.

♦ **LB Lemonto apylinkės valdyba** vasario 19 d., sekmadienį, maloniai kviečia visus į Vasario 16-osios Nepriklausomybės paskelbimo ir Kovo 11-osios Nepriklausomybės atkūrimo šventę, kuri prasidės 11 val. r. šv. Mišiomis Palaimintojo J. Matulaičio misijoje. 12 val. p.p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vyks iškilmingas minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas — veiklus LB narys, ilgametis Pasaulio ir JAV LB valdybų pirmininkas, buvęs „Pasaulio lietuvių“ redaktorius, žurnalistas Bronius Nainys. Po iškilmingos dalies bus meninė programa, pietūs, šokiai. Šokiams gros Eimis ir Virgis Švabai. Tel. pasiteiravimui: 708-974-0591.

♦ **Vasario 19 d. Šiaurės Vakarų** Indianos Amerikos lietuvių organizacijos (ALTas, Lietuvių bendruomenė ir Lietuvos vyčių 82 kuopa) švęs Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Minėjimas vyks The American Legion Post 430 salėje, 7430 Broadway, Merrillville, IN 46410. Pradžia 12 val. p.p. 1 val. p.p. prasidės programa. Gros Bronius Mūras. Norintys dalyvauti iki vasario 12 dienos prašome skambinti: 219-884-2220 (Joanna Rudzevicius); 219-322-4533 (Birutė Vilutis) arba 219-996-6516 (Mildred Jagiella).

♦ **Lietuvos Dukterų draugijos** visuotinis metinis susirinkimas įvyks vasario 26 d., sekmadienį, 1 val. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Bus renkama nauja valdyba.

Visos narės ir viešnios kviečiamos gausiai dalyvauti. Pabendrausime prie kavutės ir užkandėlių. Atvykite.

♦ **JAV LB Waukegan-Lake County** apylinkės bendruomenė vasario 26 d. 2:30 val. p.p. ruošia Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimą ir Šeimos šventę. Pagrindinis kalbėtojas — JAV LB Krašto tarybos narys Gediminas Damašius. Meninėje programoje dalyvaus jauna pianistė iš Lietuvos Sondrita Beinartytė ir Gedimino lituanistinės mokyklos moksleiviai (direktorė Irena Rutkauskienė). Po minėjimo vyks Šeimos šventė. Minėjimo metu bus telkiamos aukos JAV LB Krašto valdybos veiklai paremti. Kviečiame visus aktyviai dalyvauti.

♦ **Vasario 26 d., sekmadienį, 2 val. p.p.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd., Chicago) Donatas Pečiūra pristatys ir rodys lietuvių vaidybinių filmų „Velnio sėkla“ (režisierius Algimantas Puipa, 1979 m., trukmė — 70 min.) Filme, pastatytame Petro Cvirkos apsakymo motyvais, senojo Lietuvos kaimo fone svarstoma visada aktuali sumaterialėjimo, nužmogėjimo problema. Filmuojama buvo Utenos krašto Varniškių dviejų sodybų kaime (Tauragnų sen.). Scenarijus — Vytauto Žalakevičiaus. Filme vaidina Kostas Smoriginas, Eugenija Pleškytė, Vytautas Paukštė, Vidas Petkevičius. Šis filmas pelnė Sąjunginio kino festivalio Dušambė prizą. Įėjimas nemokamas. Tel. pasiteiravimui 773-582-6500.

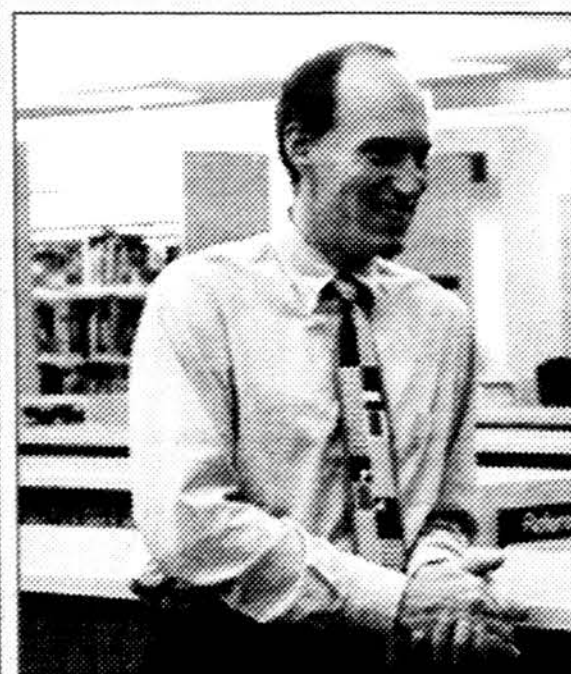
♦ **Pavasarinė mugė Jaunimo** centre vyks kovo 4 d., šeštadienį, nuo 10 val. r. iki 4 val. p.p. ir kovo 5 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 3 val. p.p. Mugeje galėsite išgyti įvairiausių gėrybių. Vaikams bus žaidimai, loterija, juokdarys dovanos balionus. Vaisinsimės gardžiu lietuvišku maistu. Šeštadienį visus linksmins liaudiška muzika ir dainos. Sekmadienį 10:30 val. r. vyks šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. 1 val. p.p. bus meninė programa: tautinių šokių grupė „Suktinis“ (vadovė Salomėja Strizigauskienė), jaunųjų talentų pasirodymas (vadovė Jolanta Baniene). Prekybininkai dar gali užsisakyti stalus. Skambinti Mildai Šatienei tel. 708-447-4501 arba Anei Pocienei tel. 708-636-6837. Maloniai kviečiame visus į mugę.

♦ **Literatūriniam konkursui, kurį** finansuoja dr. Jonas Adomavičius, buvo atsiųsta 20 kūrinių. Vertinimo komisija jau baigia juos skaityti. Laureatams premijų įteikimas vyks Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo (Kovo 11-osios) šventėje kovo 12 d. 4 val. p.p. Jaunimo centre. Kviečiame visus dalyvauti mums visiems brangoje šventėje.

♦ **Nuoširdžiai kviečiame Jus** atvykti į „Kugelio balių“, kuris įvyks Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, sekmadienį, kovo 5 d., 2 val. p.p. Dalyvaus šokių grupė „Vyčiai“, vadovė Lidija Ringienė, steigėjas Frank Zapolis. Klausysimės plokštelių įrašų, įamžinusių Amerikos lietuvių atliekamą liaudies muziką. Na ir skanausime kugelį, mėgausimės lietuviškais dešrelėmis su kopūstais, o desertui skanausime šakotį. Įėjimo kaina suaugusiems — 17 dol.,

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Maria gimnazijos auditorijoje,
Marquette Park, Chicago,
sekmadienį, vasario 12 d., 1 val. p.p.

Kongreso narys Thaddeus McCotter

Kalbės Kongreso narys
Thaddeus McCotter
iš Detroit
ir
politologas
Darius Udryš
iš California

Kviečiame visus dalyvauti!

Ruošia Amerikos Lietuvių
Tarybos Čikagos skyrius

vaikams iki 16 metų — 10 dol. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500 (Undinė Uogintaitė).

♦ **Sunku patikėti, kad žiema jau** greit baigsis. Pavasario žiedai netrukus pražydės. Su pirmaisiais pavasario žiedais vyks tradicinė Čikagos lietuvių skautų Kaziuko mugė. Kaziuko mugė vyks sekmadienį, kovo 12 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Po 9 val. r. šv. Mišių PLC fondo salėje bus mugės atidarymas.

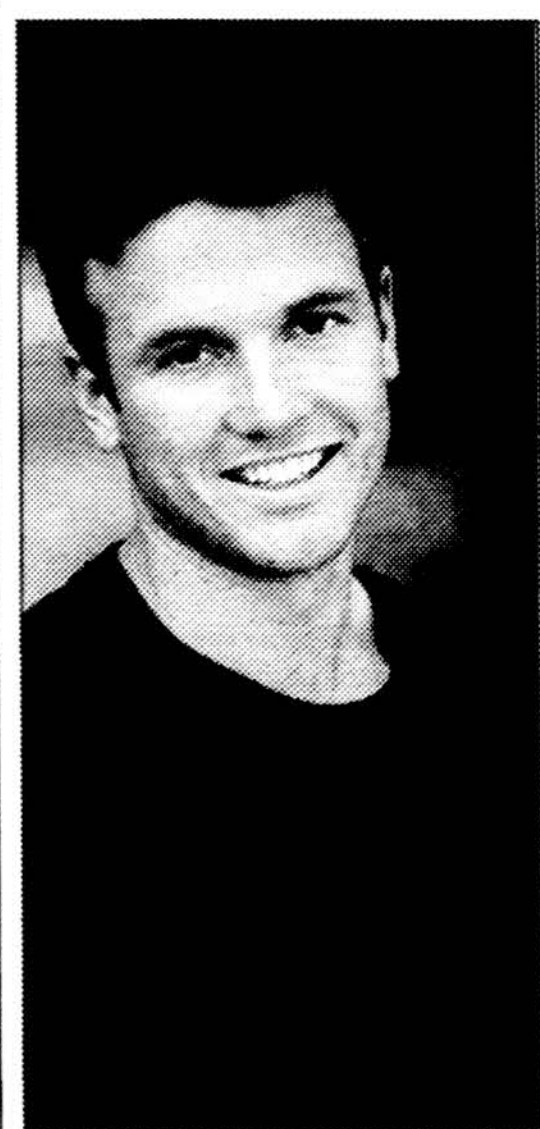
♦ **Kovo 19 d., sekmadienį, 1 val. p.p.** vyks lietuviškos pamaldos Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, IN. Šv. Mišias aukos kun. Antanas Gražulis, SJ. Tuoj po pamaldų įvyks Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Kalbės generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius, meninę programą atliks kanklių ir skudučių ansamblis „Gabija“, vadovė Genė Razumienė. Po programos — kavutė. Beverly Shores lietuvių klubas maloniai kviečia visų apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti šioje šventėje.

♦ **Brighton Park Lietuvos** Nepriklausomybės šventė įvyks vasario 19 d. 10 val. r. šv. Mišios Šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje. Iškilmėms pritaikytą pamokslą sakys kun. Jaunius Kelpšas. Melsimės už žuvusius dėl tėvynės laisvės, dėkosime Dievui už atkurtą Nepriklausomybę. Giedos parapijos lietuvių choras (vadovas — Algimantas Barniškis). Po šv. Mišių parapijos salėje (44-os ir S. Fairfield Ave. sankryža) vyks meninė programa. Dalyvaus solistas Algimantas Barniškis ir klarnetistas Rimas Paulauskas. Povilas Juodvalkis rodys nuostabią filmą apie Nepriklausomybės šventę Lietuvoje. Padainuosime, pasivaisinsime. Įėjimas — auka.

♦ **Anapilin išėjusius LF rėmėjus** prisimena jų artimieji ir draugai. Įamžindami Lietuvių fonde a.a. Mečio Aukštuolio atminimą, 250 dol. įnašą atsiuntė Mickų šeima. Šie įnašai įamžina ne tik artimų žmonių atminimą, jie virsta investicija į ateitį, užtikrinančia LF testinimą ir sustiprindama lietuvišką veiklą, kuria galime džiaugtis ir didžiulis. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Skelbimas

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Nuo vasario 2 d. CBS televizija pradėjo rodyti naują realybės šou seriją „SURVIVOR: PANAMA“. Tarp 16 dalyvių, kurie buvo atrinkti iš maždaug 70 tūkstančių padavusiųjų paraiškų, yra ir lietuvis. 24 metų ARAS BAŠKAUSKAS iš Santa Monica yra JAV ir Lietuvos pilietis, baigęs Irvine, CA, universitetą. Prieš išvykstant į Panamą dirbo jogos treneriu Santa Monica, CA. Mėgsta žaisti krepšinį ir svajoja kada nors žaisti Lietuvos krepšinio olimpinėje rinktinėje. Aras taip pat mėgsta žaisti golfą, banglenčių sportą.

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500